

29 MAIG 1994

XIX APLEC de la SARDANA L'ESCALA

VILA
mija

Caixa de Sabadell

.3
EmA
1a)
PL

CLUB NÀUTIC L'ESCALA

17130 L'ESCALA (PORT) - Girona
Telèfon (972) 77 00 16 - Fax 77 01 58
Apartat correus 130

SERVEI MUNICIPAL D'AIGUES

SAUR, Sociedad de Abastecimientos Urbanos y Rurales, S.A.

C/. Llebeig, 1 - 17130 L'Escala - Tel. 77 16 24

AL SOCI DEL C.E.R.

SALUTACIÓ

Ja sabeu, socis i escalencs, que no ens exclou de maldecaps decidir a qui podem dedicar o homenatjar amb motiu de l'APLEC DE LA SARDANA.

Enguany, es donen tot un seguit de condicionaments històrics a l'entorn de la mateixa Entitat que fan que la Junta del C.E.R. hàgim cregut oportú pensar en la figura del soci.

Aquest soci tantes vegades qüestionat per veus anònimes del carrer: soci del C.E.R., per què? Quins serveis s'ofereixen al soci? Quina utilitat té o quins avantatges suposa?

Però sortosament aquest soci no ha fet cas d'indiferències, ni de derrotismes sense sentit, ni de crítiques poc constructives mancades d'idees i solucions en forma de propostes vàlides.

Aquest soci s'ha definit. Ja ho crec que ho ha fet, i ha deixat ben palesa una total fidelitat a l'Entitat, fins i tot en els moments més difícils.

Algunes seccions no només s'han mantingut sinó que han aconseguit èxits remarcables, com el Tennis Taula. D'altres també són història, tot i haver deixat de fer activitats -L'Esbart La Farandola, la Coral Empòrium, la secció d'Atletisme, Fotografia i Cinema Amateur...- o bé s'han reanimat -teatre-i se n'han creat de noves -Exposició de Flors, taller de dones- per tal que no es pugui dir que no hi ha caliu. Res més lluny de la realitat perquè, malgrat tot el que es digui, el C.E.R. és més viu que mai.

El nostre agraïment, doncs, a tots els que han fet i fan possible que el C.E.R. mantingui viva la seva flama, així com a totes les cases col.laboradores que fan viable aquesta publicació.

BON APLEC !!!

Edita: C.E.R. L'ESCALA
(1.000 exemplars)

Portada: Vila Mitjà

Dipòsit legal GI: 1008

Imprimeix: GALI - Figueres.

JOAQUIM BALLESTA
President del CER L'Escala

CONFECCIONS
GENERES DE PUNT

JUYNAR

Carrer de Gràcia, 6
Tel. 77 07 47

Avda. Riells, 70
Tel. 10 32 86

L'ESCALA

NOVETATS - TEIXITS
ARTICLES PER A LA LLAR

Casa Puig Giralt

PINTOR MASSANET, 6-8
ENRIC SERRA, 4
Telèfon 77 03 52 - 10 45 92
17130 L'ESCALA

RÀDIO - T.V.
ELECTRODOMÈSTICS

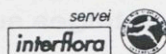
JOSEP M.ª GELI

«CAN FIDEL»

Carrer del Port, 39 - Tel. 77 00 98
L'ESCALA

CENTRE DE JARDINERIA

HORTIFLORA
JARDINERIA - FLORISTERIA

Avgda. Riells, 20 - Tel. i Fax 77.12.71
Avgda. Ave Maria, 27 - Tel. 77.19.48
17130 L'ESCALA

XIQUETS

ROBA PER MAINADA I JOVENT.

C/. Puig Sureda, 48
Tel. 10 30 03
17130 L'ESCALA

SASTRE

Francesc Torrent

c/. Riera, 42
Telèfon 77 01 67

L'ESCALA

BAR EL PESCALL

25 ANYS AL SEU SERVEI

Avgda. Ave Maria - Tel. 77.02.66
L'ESCALA

Mireia Quintana i Solé

Pubilla de la Sardana de L'Escala 1993.

Gimnàs per homes, dones i nens
Avinguda Girona, 34 - 17130 L'ESCALA (Girona)

FORUM
E S P O R T I U

**PERRUQUERIA
TORRENT
PER HOMES i DONES**

Carrer del mar, 3
Tel. 77 01 64
L'ESCALA

**TINTORERIA
RENTAT EN SEC**

PAQUITA

Germans Masferrer, 13 - Tel 77 06 70
L'ESCALA

L'Escola Mar

Passeig Lluís Albert, 9
Telèfon (972) 77 26 64
L'ESCALA (Costa Brava)

PORCELLANES
CERÀMIQUES
BIJUTERIA
REGALS
RECORDS
CORALLS
ROBA DE BANY

Pintura i Decoració

Lluís Romero Bruguera

C/. Gregal, 26
Telèfon 10 32 21

17130 L'ESCALA
(Girona)

ELECTRICITAT
LAMPISTERIA
ELECTRODOMÈSTICS

Jaume rivera

MAGATZEM c/. Pintor Rubens, 18
EXPOSICIÓ I VENDES : c/. Ave Maria, 36
Tel. (972) 77 04 23 - L'Escola (Girona)

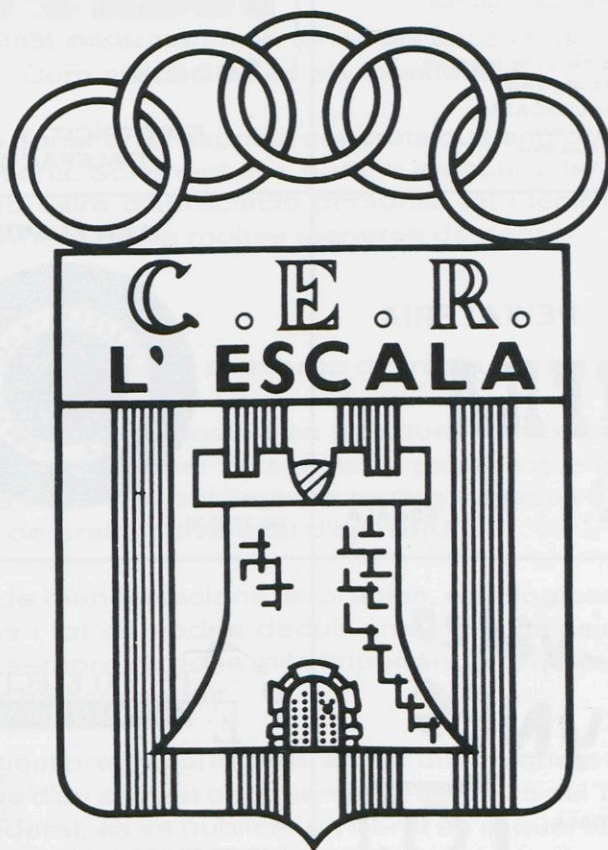

La Torre, 41, 1.
Telèfon 77 01 18

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
SANITÀRIES i CALEFACCIÓ

J. Ribas Torrent

Carrer El Greco, 2 - Tel. 77 02 28 - L'ESCALA

XIX APLEC DE LA SARDANA

Organitzat pel C.E.R. l'Escala

HOTEL NIEVES MAR
(RESTAURANT CASA NIEVES)

PASSEIG MARÍTIM, 8 - ☎ (972) 770300
FAX (972) 103605
17130 L'ESCALA
(Girona)
Costa Brava

Joan Palau

Pintor Joan Massanet, 74
L'Escala Tel. 77 18 05

ELECTRICITAT, AIGUA,
CALEFACCIÓ

PEIXATERIA

XIFRA

c/. Sta. Màxima
Telèfon 77 01 45

L'ESCALA

BAR EL PORT

Tel. 77 03 34

PER A EMPORTAR

foto-video
REYNÉS

Plaça Escolles, 3
Tel. 77 14 66 - L'ESCALA
Avda. Montgó, 7 i 9
Tel. 10 41 65 - RIELLS

PRISCO ELECTRÒNICA.
TELECOMUNICACIONS

-TELEDISTRIBUCIÓ
-SATEL·LIT
-ANTENES COL·LECTIVES
-ELECTRÒNICA

C/ La Torre, 57-59
17130 L'ESCALA

Tel. 972/771859
Fax 972/771859

Cafè del Mar
L'Escala

LA PLATJA

GARAGE UNIVERSAL

JUAN LAGARES

Ctra. Viladamat - Palafrugell
Tel. 77 11 74 - Apartat 53
17130 L'ESCALA

EL CENTRE ESPORTIU I RECREATIU L'ESCALA

- a) Què es el C.E.R.?
- b) Quin concepte en tenen els escalencs?
- c) Com el consideren els forasters?

És impossible donar una resposta concreta que englobi ni tan sols una majoria d'opinions. Solament ens podem arriscar a fer-ho de manera particular, amb caire d'apreciació personal, tot i tenir la certesa que diferirem enormement de moltes maneres de pensar.

Així direm:

a) És una Entitat escalenca amb prop de trenta anys d'existència.

b) Segons ha quedat demostrat en tot aquest temps, atenint-nos a la manera de pensar i d'actuar dels vilatans, gairebé que el més encertat és aplicar-hi la frase que pot llegir-se moltes vegades a les ressenyes de les curses de braus: "diversitat d'opinions".

c) La infinitat de manifestacions favorables, els elogiosos comentaris, dels quals fins i tot es podria deduir una certa gelosia, han donat a entendre que sempre es dóna més importància al que s'anhela que no pas al que ja s'ha aconseguit.

Després d'aquest preàmbul intentarem fer una miqueta d'història. Com que fa poc més d'un any, en commemorar-se els 25 del Tennis de Taula com a Club federat, es va publicar un llibret en el qual es donava detall de la fundació i de les activitats de l'Entitat, és molt possible que la present col.laboració sigui reiterativa en algunes dades.

Cal anotar que el fet d'haver estat component del grup que es va encarregar de les gestions d'encarrilament del C.E.R., amb nombroses experiències viscudes, ens facilita la possibilitat de disposar d'abundants referències. De tota manera s'ha de tenir en compte que han passat una colla d'anys i la forma d'enfocar i entendre les qüestions ha variat ostensiblement d'una època a l'altra.

El que no ha canviat gens, el que està en plena vigència és la constant preocupació del i pel jovent. Aquesta persistent inquietud era el cavall de batalla en les reunions de la directiva. Es procurava acollir totes les

propostes, es tenien presents els més diversos suggeriments i es donaven facilitats i suport a tota mena d'iniciatives. Amb aires d'entusiasme i optimisme el nombre de socis anava augmentant i es formaven les primeres seccions. Va ser quan hom es va adonar que el que havia començat com una "penya d'amics" havia pres un important increment i que calia preveure una nova concepció de cara a l'esdevenidor. Així al mes de desembre de 1968 tenia lloc una reunió extraordinària amb dos punts preferencials: 1) Amb vista a donar cabuda en el Club a distintes especialitats esportives, culturals i recreatives, que ja s'hi havien format o podien acollir-s'hi; canviar el nom de l'Entitat que passaria a anomenar-se CENTRE ESPORTIU i RECREATIU. 2) Reestructuració de la Junta, que va quedar formada per: Pere Solés i Andreu (president), Josep Callol i Casadellà (vice-president), Josep Galceran i Artigas (secretari), Rafael Bataller i Ferrés (vice-secretari), Albert Puig i Guerra (tresorer), Josep Vilabrú i Ballester (comptador) i, com a vocals, els representants de les diferents seccions. Les dues propostes foren ben acollides. En conseqüència es procedí seguidament a escarregar unes normes de règim interior, adaptables i renovables segons el tarannà que adoptés la Societat, alhora que la urgent elaboració d'uns estatuts socials, els quals, aprovats en una reunió feta el 27 de febrer de 1969 i presentats l'endemà a la Delegació Nacional d'Educació Física, degudament legalitzats, foren inscrits en el Registre Nacional de Clubs i Societats Esportives el dia 9 de novembre de 1971.

A les reunions setmanals, una vegada tractats els punts de l'ordre del dia, sempre sortia el tema del local. La il·lusió no defallia. Les preferències es decantaven per un terreny que si bé no es trobés dins la població, tampoc fos allunyat del nucli urbà. Quan es tenia algun antecedent s'exposava, es feia una valoració sospesant-ne avantatges i inconvenients, a l'expectativa que es presentés l'ocasió de trobar-ne un que aplegués tan delirants pretensions. Quan es va deduir que n'havia sortit un que semblava reunir les condicions adients, es va disposar de convocar imminentment una reunió. Era l'11 de gener de 1970 quan s'anunciava als socis la possibilitat d'adquirir un terreny de 400 m² totalment edificables fins a una alçada de tres plantes, a la Ronda del Pedró, concretament a "l'era d'en Puig". Es feia imprescindible la col·laboració econòmica de tots els associats i de tots els escalencs que volguessin adherir-s'hi. En principi es va assignar una aportació de TRES MIL PESSETES per família, amb les màximes facilitats de pagament; s'establí un termini per fer un tempteig a fi de saber amb quin import es podia comptar per si era convenient tirar endavant o desentendre's de l'operació. Fórem poquíssims els que vàrem correspondre durant el període fixat i aquest projecte se n'anà en orris, com també alguna altra oferta que tampoc va prosperar. De tota manera l'optimisme persistia, i sense defallir ni perdre l'esperança, s'anava

mantenint un ritme progressiu en el mateix local llogat i disposant de les dependències que desinteressadament eren ofertes.

Posteriorment, eren renovats alguns dels càrrecs de la Junta. En la reunió del 26 d'octubre de 1972, s'exposava la dimissió d'en Josep Callol, el vice-president, i es proposava en Josep Sastre i Llach per ocupar la vacant. Després d'acceptar-se el candidat per unanimitat, en la mateixa sessió, el vocal de la secció de fotografia proposava la conveniència d'un canvi de data per a la celebració del Concurs "Esculapi de Bronze", recomanant de traslladar-lo a abans de l'estiu per tal d'evitar l'acumulació de feina que representa convocar-lo en plena temporada turística. A continuació el director de l'elenc teatral manifestava que l'obra que estaven preparant seria representada al cap de poc temps al local "Orleans Club". Finalment, el representant de la secció sardanista exposava el propòsit de celebrar audicions de sardanes durant els mesos d'hivern, i es feia menció de la possibilitat d'organitzar cursos d'idiomes patrocinats per la Cambra del Comerç i de la Indústria.

Més endavant en Josep Galceran deixà el càrrec de secretari i el substituï en Lluís Tarrades i Tasis, mentre en Daniel Sabrià i Alech entrava com a tresorer reemplaçant l'Albert Puig. Per altr banda es suprimia la funció del vice-secretari.

Tot anava rutllant amb normalitat. La llista de socis s'ampliava i les activitats creixien amb resultats certament afalagadors: atletisme, tennis de taula, escacs, billar; concursos fotogràfics de dibuix infantil i de pintura ràpida; les representacions teatrals, l'edició del programa de la Festa Major, cine amateur i diapositives, l'ensenyament per ballar i comptar les sardanes, les classes de música i d'idiomes, muntanyisme, tennis, l'elecció de Pubilla de l'Escala... De tota manera perseverava aquella quimera, la constant impaciència d'assolir imminentment una seu pròpia on aplegar totes les activitats.

D'improvís, en Josep Sastre comunicava que existia la proposta d'una senyora en el sentit d'oferir una important quantitat de diners, sempre que anessin destinats a accions esportives, culturals i recreatives. És a dir, que mantinguessin els criteris i la normativa establerts pel C.E.R. S'havia avançat molt. L'oferiment reunia tota l'oportunitat i l'afalagament que es podia sospitar. Amb aquestes perspectives calia activar la recerca de terrenys. En aquesta ocasió la gestió també fou favorable. No sempre havia de prevaler la dissort. Els senyors Treserieux posaven en venda la seva propietat. L'emplaçament coincidia amb les pretensions anhelades: ni massa lluny, ni al bell centre de la vila. La bona disposició i excel·lent col·laboració de l'Ajuntament, la

quantitat recollida amb l'aplicació d'una derrama als associats, amb una participació d'import voluntari d'un mínim de DUES MIL PESSETES, els ingressos de les noves afiliacions i, naturalment, la generosa aportació de la senyora Mercè Ribas i Seva, vídua Vilanova, per meteren convertir en realitat una aspiració intensament desitjada. L'operació es formalitzava l'estiu del 1973. Per acord unànimе es decidia inscriure la finca com a propietat municipal, podent-ne disposar indefinidament el C.E.R. com a seu social. En cas de dissolució de la Societat, els locals només es podran destinar a activitats esportives, culturals i recreatives.

Al mes de febrer del 1974 es celebrava la festa de col·locació de la primera pedra. Els jardins ja eren escenari al mes d'agost del Concert de Sardanes i Cançons, i per la Festa Major, del festival infantil, actes que l'any anterior s'havien portat a terme a la sala de festes "La Palmera". A la sala s'hi feia el primer ball la diada de "l'Aplec de Sant Martí". La inauguració oficial va tenir lloc just un any després de la festa de la "primera pedra". Dintre les possibilitats, tant d'espai com econòmiques s'ha de considerar que se n'ha tret molt de profit. Uns locals aptes per a tots i per a tothom. Sempre recordarem com a curiositat la resposta d'aquella persona quan li varen preguntar què era el C.E.R. Va contestar: "Uns locals creats per la joventut on no és negada l'entrada a ningú". Efectivament, si ens referim al cafè, proporcionava l'oportunitat de disposar d'un lloc d'esbarjo quan s'havien anat tancant progressivament Can Bofill, Can Panxo, Can Trenta, Ca l'Hereu, Can Diego, Pekin... Si parlem dels locals de jocs, permeten complaure les aficions de cadascú, el jardí és destinat a múltiples utilitats, i quant a la sala d'actes, gairebé es pot considerar que la paraula "polivalent" va ser instaurada per qualificar una instal·lació que reünís les seves característiques. Tan criticada que ha estat i ha servit per a tot. Concerts de tota mena, teatre, desfilades de models, cine, ball, conferències, assemblees, mítings, karate, eleccions, exposicions de flors, judo, actuacions d'esbarts, campionats de tennis de taula, representacions de play back, quina... fins i tot convits de bateig i casaments.

Progressivament s'han anat reelegint o renovant els càrrecs, atenent al previst en els estatuts, per cert no sempre amb facilitats. Disposar dels locals brindava abundoses oportunitats. No sempre han estat aprofitades. Sigui pel motiu que sigui, s'han anat creant associacions que podien molt bé integrar-se al C.E.R, formant-ne una secció. No ha estat així, han preferit no entrar-hi i gaudir d'una autonomia relativa que els obliga a tenir locals precaris i, el que és pitjor, a provocar l'absurda duplicitat d'actes que no afavoreix ningú. Potser si totes les entitats estiguessin completament unides i hi hagués un lligam permanent es podrien aconseguir fites que en accions aïllades no són factibles.

Per qüestions d'espai no ens allargarem gaire més. Sortosament el C.E.R. continua. Hi ha manifestacions que porten ja una xifra d'anys important que es celebren. Podríem citar molts exemples. Solament esmentarem que l'elecció de la Pubilla en fa VINT-i-CINC, que s'organitza, que l'Aplec d'enguany, amb el corresponent butlletí, és el DINOVE, que persisteixen les celebracions de l'Aplec de Cinc Claus i l'Aplec de Sant Martí i que es fa el possible per anar recuperant activitats que malauradament no han tingut continuïtat.

Acabarem esmentant una desagradable experiència. Ampliar les instal·lacions amb un espai limitat, més que difícil és impossible. De sobte, es presenta una oportunitat. Existeix la possibilitat d'assolir la finca del veí del costat sud. El dia 2 de gener de 1981 es convoca una reunió d'emergència de la Junta, socis fundadors, anteriors dirigents i els associats que hi ha temps d'avisar. Han començat una nova edificació i no treballaran fins a mig gener. Tothom està d'acord amb la compra. S'ha de trobar la quantitat necessària on sigui. Uns voluntaris es comprometen a fer les gestions oportunes i al cap d'una setmana s'ha de saber la solució. Resultat: que totes les facilitats que en principi s'havien ofert queden diluïdes i per tota resposta s'observa que es repren la feina abans de la data prevista. Cap comentari.

Desitgem als continuadors la màxima sort i el desig que sàpiguen afrontar amb resignació les contrarietats que es puguin derivar de la seva actuació. L'experiència ha demostrat que les satisfaccions, que sortosament sempre se'n recull alguna, assoleixen un percentatge molt reduït.

VILI-GRAN

Hotel Can Miquel

Restaurant Montgó Park

PLATJA DE MONTGÓ - Tel. 77 14 52 - 77 10 02
17130 L'ESCALA Girona - Costa Brava

CHAPARRAL
BOATS

nautivela
GERMANS FABREGAS

Carretera Orriols-L'Escala, km. 16
Tel. (972) 78 83 64
Fax (972) 78 84 38
17133 VILADAMAT (Girona)

Av. de Riells, 70
Tel. 77 06 67
17130 L'ESCALA (Girona)

boutique

NELENE

Maranges, 15 Tel. 77 00 73 L'ESCALA
Monturiol, 2 Tel. 50 16 70 FIGUERES

Pensió - Hostal Mediterrà

PERE BLANCH COLL

Carrer RIERA, 24
Particular, RIERA, 25
Tel. España (972) 77 00 28 Inter. 34.72.77 00 28
17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

EXCAVACIONS
MONTGRÍ
s.l.

Ronda Països Catalans, 5 - Tel 75 82 95
17257 TORROELLA DE MONTGRÍ (Girona)

FUSTERIA

Pere Coll

C/. Riera, 38
Telèf. 77 03 59

L'ESCALA

Snack - Bar - Cafeteria

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu
Tel. 77 16 01 L'ESCALA

CREUERS

MARE NOSTRUM

EXCURSIONS MARITIMES
COSTA BRAVA

Alimentació
CARME

Carrer Picasso, 4 Tel. 77 07 33
L'ESCALA

PIZZERIA

LA PALMERA

Carrer La Torre, 64
Telèfon 77 03 03

L'ESCALA

EL CENTRE ESPORTIU I RECREATIU DE L'ESCALA I ELS SEUS PRESIDENTS

1 - L'ORIGEN

L'estiu de l'any 1966 un grup d'escalencs aficionats al tennis de taula es van unir amb l'únic propòsit de practicar aquest esport quan les seves ocupacions obligatòries els ho permetessin. D'aquesta manera quedava instituit el "Club Tennis de Taula de l'Escala", creant-se una nova entitat que va néixer gràcies a dinou fundadors -així se'ls qualificava- els quals van obrir les portes a nous associats, amb l'acord unànim de fixar una quota d'entrada de quatre-centes pessetes per a

La secció de tennis taula és quelcom més que una secció dins el C.E.R. pel seus orígens, pel seu historial, pels seus èxits esportius, per la seva representativitat...

El tennis taula ahir, quan se'l coneixia simplement per ping-pong. Valuós testimoni gràfic de les arrels d'aquest esport a casa nostra.

cada soci. Aleshores es constituí la primera Junta Directiva formada per: Valeri Ballester i Guillot com a president; Pere Solés i Andreu com a sots-president; Josep Galceran i Artigas com a secretari; Josep Callol i Casadellà com a sots-secretari i Albert Puig i Guerra com a tresorer.

El primer local del qual es disposà fou el segon pis de la Confraria de Pescadors, denominat Pòsit de Pescadors i actualment conegut per la Casa del Mar. Al cap de poc temps es passà a ocupar el primer pis de l'edifici de Salaons Solés fins al desembre de 1967, en què s'establiren al tercer pis del bar Pellicer (Pelly) on quedà instal·lat el local social del Club.

En veure que la institució anava en ascens al desembre de 1968, amb la finalitat de donar cabuda dins del Club a les diferents especialitats culturals, esportives i recreatives que s'hi volguessin acollir, es proposà de canviar el nom de l'Entitat pel de Centre Esportiu i Recreatiu l'Escala,

El tennis taula avui. El C.E.R. ha aconseguit arribar a la màxima categoria estatal i es manté a un alt nivell. L'ascens va suposar una fita històrica per a l'entitat, a la vegada que commemorava, aquesta mateixa temporada, el seu 25è aniversari com a club federat. A l'imatge, un moment del partit de divisió d'honor, temporada 92-93, entre el conjunt de l'EPIC de Terrassa i el nostre C.E.R. L'Escala.

al mateix temps que es reestructurà la Junta Directiva que quedà integrada per: Pere Solés i Andreu com a president; Josep Callol i Casadellà, com a sots-president; Josep Galceran i Artigas com a secretari; Rafel Batallé i Ferrés com a sot-secretari; Albert Puig i Guerra com a tresorer i Josep Vilabrú i Ballester com a comptable.

Després d'aquesta modificació es procedí a la redacció de les normes de règim interior de la Societat; així com a la urgent creació dels Estatuts socials, els quals van ser aprovats en la reunió, amb caràcter fundacional, del 27 de febrer de 1969, i, acceptats per la Delegació Nacional d'Educació Física i Esports, foren inscrits en el Registre Nacional de Clubs i Societats Deportives el 9 de novembre de 1971.

2 - NOU EMPLAÇAMENT

La conveniència de poder disposar d'un local social amb caràcter d'edificació pròpia va fer moure la Junta Directiva del Centre Esportiu i Recreatiu l'Escala a gestionar l'adquisició d'un terreny favorable (l'era del doctor J. Puig i Sureda) amb una extensió de quatre-cents metres

Diada de l'Aplec de Cinc Claus.

quadrats, totalment edificable, que permetia disposar de tres plantes per a les diferents especialitats. Per tirar endavant el projecte calia una aportació econòmica de tots els socis i d'aquelles persones que s'hi volguessin adherir, cosa que no s'aconseguí. Per tant s'hagué de renunciar a aquests i a altres projectes posteriors. Les activitats esportives continuaren en el local de lloguer, encara que es podia comptar, també, amb el tercer pis del Dispensari Municipal.

Aquesta situació despertava més la necessitat de disposar d'un edifici propi i el desig de posseir-lo era el tònic general dels associats, els quals el veieren viable gràcies a l'aparició d'una benefactora, la senyora Mercè Ribas, vídua del dermatòleg Xavier Vilanova, que tot i no essent escalenca s'interessà pel jovent de la nostra vila i prometé fer donació d'un milió i mig de pessetes perquè els joves, principalment, tinguessin un recer cultural, esportiu, ... on trobar-s'hi en els moments d'esplai. L'Ajuntament s'interessà molt per fer l'adquisició.

Es mirà un xalet, construït per a vivenda familiar, voltat de terreny enjardinat, situat al carrer Garbí, nº 6, a l'Escala, propietat d'un senyor estranger, de cognom Tresarrieu ("Molt seriós" equival a "Tres serieux"); però que, segons m'han dit, no feia gaire honor al cognom perquè de seriós no n'era gaire ja que cada dos per tres es desdia del tracte convingut.

Diada de l'Aplec de Sant Martí d'Empúries.

2 - EL PRESIDENTS

L'edifici reunia bones condicions de situació, capacitat -aleshores semblava suficient- solidesa, etc. i es portà a terme la seva compra gràcies a la subvenció de la vídua Vilanova i a l'aportació de l'Ajuntament, presidit aleshores per l'alcalde, senyor Valeri Ballester.

La senyora Vilanova posà dues condicions en fer el lliurament dels diners: que el nom del seu marit figurés en el nom del Centre i que es respectés l'anonimat de la donant. Sols es respectà la primera condició quan s'imposà a l'edifici el nom de Centre Cultural i Recreatiu Municipal X. Vilanova (estatge social del C.E.R.). La inauguració va tenir lloc el dia 10 de febrer de 1974 amb la col·locació de la primera pedra -acte purament simbòlic- i assistència d'autoritats locals.

La celebració es completà amb una audició de sardanes.

Aleshores s'actualitzà l'import de la quota dels socis a fi de poder ajudar en les despeses dels canvis de construcció que l'edifici requeria per adequar-lo a les necessitats de l'Entitat. Després d'un any, aproximadament, es va fer la sala d'actes, a la planta baixa, les sales de ping-pong, es va reformar i engrandir el bar, etc. i d'un temps cap aquí s'han anat fent moltes innovacions. La inauguració del Centre, tenint en compte la nova construcció, va ser el dia 9 de febrer de 1975, amb una audició de sardanes. En aquella època era president en Pere Solés.

3 - UNA DIFERENCIACIÓ

Caldria matitzar les dues designacions en relació a la sigla C.E.R. (Centre Esportiu i Recreatiu) que gairebé tots els escalencs esmentem sovint. En ocasions es parla del C.E.R. referint-se indistintament a l'edifici i a l'Entitat sense comptar amb la desigualtat que hi ha.

Primerament va existir el C.E.R. l'Escala com a entitat després de l'aprovació dels seus Estatuts (27 febrer 1969); per tant, el passat mes de febrer van complir-se vint-i-cinc anys de l'esdeveniment; mentre que el Centre Cultural i Recreatiu Municipal Xavier Vilánova és l'estatge de l'esmentada societat des de la seva inauguració (10 febrer 1974). S'han complert, doncs, vint anys del fet, el passat mes de febrer.

4 - UN FET REMARCABLE

Fa uns dos anys (maig 1992) que el primer equip de tennis de taula del C.E.R. feia història proclamant-se campió de la Primera Divisió nacional, en ascendir a la màxima categoria estatal: la Divisió d'Honor.

Els jugadors i directius del Club van tornar a l'Escala des d'Almeria amb la copa de campions. El que no esperaven fou l'ovació, rebuda d'unes quatre-centes persones, aproximadament, concentrades a la plaça de l'Ajuntament, amb senyeres i pancartes molt representatives. En una d'elles s'hi llegia: "C.E.R. Tennis-Taula, campió de campions".

Fèlix Guanter, coordinador i encarregat de l'organització del tennis de taula del C.E.R., va donar públicament les gràcies per la bona acollida i va prometre, d'acord amb el seu esperit emprenedor, de seguir treballant com sempre de cara a la nova temporada.

5 - UNA MENCIÓ ESPECIAL

Amb ocasió d'haver-se complert aquest any el 25è aniversari de la trajectòria d'ensenyament de la nostra dansa, gràcies a l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu, crec oportú d'introduir al meu escrit aquest apartat per haver estat abans la Secció Sardanista Avi Xaxu del C.E.R. des que es fundà el Centre fins a l'any 1985. Amb anterioritat (principi de l'any 1970) aquest grup de persones començaren a ensenyar a ballar, comptar i repartir la sardana primerament en un pati de can Punton i més tard al primer pis de l'edifici del bar "Pelly".

Durant els anys que va existir com a Secció Sardanista del C.E.R. va recuperar l'Aplec de Sant Martí d'Empúries (1974) i el de Cinc Claus (1980), a més d'haver-se encarregat de l'organització dels deu primers Aplecs de la Sardana de l'Escala. Durant dos o tres anys, els membres d'aquesta secció van portar un grup de "majorettes" i organitzaren, durant quatre anys, desfilades de models a la sala d'actes del Centre. Després d'aquesta activitat van començar a preparar la quina de Nadal i cada mes es gaudia d'una ballada de sardanes.

6 - ELS PRESIDENTS

La vida del Centre Esportiu i Recreatiu l'Escala va unida als seus presidents, els quals, com a caps de l'Entitat, tenen la funció de dirigir les reflexions dels membres de la Junta i de ser-ne els principals coordinadors. És per això que he cregut convenient d'explicar amb una breu pinzellada, a tall de memòria, la trajectoria del C.E.R. amb cada president. Cinc persones han ocupat el càrrec, les quals he entrevistat per a aquest fi. Per ordre cronològic són les següents:

VALERI BALLESTER I GUILLOT (1966-68)

Valeri Ballester va ser un dels socis fundadors de l'entitat Club Tennis de Taula de l'Escala formant part de la Junta Directiva com a

president, càrrec que ocupà des de l'estiu de 1966 fins al desembre de 1968, moment en què es canvià el nom de l'Entitat pel de Centre Esportiu i Recreatiu l'Escala i es reestructurà la Junta.

Llavors V. Ballester deixà el càrrec a mans de Pere Solés per circumstàncies molt raonables, tenint en compte que alhora era l'alcalde de la nostra vila, càrrec que ocupà durant catorze anys. Els horaris dels dos càrrecs, en ocasions, eren incompatibles, motiu pel qual la seva tasca al C.E.R. fou efímera.

En preguntar-li com es va fer el seu nomenament em contestà que fou molt senzill, no més que una mostra de confiança de part dels fundadors, tot i l'expectativa de provisionalitat a causa de les seves inevitables ocupacions.

Com a alcalde de l'Escala i soci del C.E.R. procurà tirar endavant l'adaptació del xalet que es va adquirir per convertir-lo en local cultural i esportiu, gestionant les edificacions pertinents a fi que seguissin funcionant les activitats endegades (ping-pong, teatre, sardanes, etc.).

Recorda que les obres de reforma i ampliació, detallades en el projecte tècnic que es confeccionà, van costar dos milions quatre-cents seixanta mil pessetes (2.460.000 ptes.) les quals l'Ajuntament va pagar. Les susdites obres quedaren acabades el dia 30 de juny de 1974. Aquesta aportació va incrementar, amb escreix, la quantitat oscil.lant entre set i vuit-cents mil pessetes que l'Ajuntament afegí a la subvenció de la viuda Vilanova per a la compra de l'edifici. Més endavant pagà també la instal.lació de la calefacció, l'arranjament de l'escenari, etc.

En una reunió de la Corporació Municipal, a proposta de Valeri Ballester com a alcalde-president de la mateixa, per unanimitat s'acordà que el Centre portés el nom de Centre Cultural i Recreatiu Municipal "Xavier Vilanova" en homenatge pòstum a aquest doctor en Medicina i en just reconeixement per la donació de la seva vídua.

Abans d'acabar l'entrevista vaig demanar a Valeri si volia resumir, com a punt final, el seu sentiment com a ex-president del C.E.R. . La seva resposta fou que després de tants anys segueix guardant un bon record de la feina feta, la qual valora com a positiva per a la gent de l'Escala, a la vegada que expresa el desig que es pugui gaudir del Centre Cultural i Recreatiu Municipal "Xavier Vilanova" per molts anys. També es congratula per l'èxit apoteòsic del primer equip de tennis de taula del C.E.R., proclamat campió de la Primera Divisió. No amaga

la satisfacció que sent i manifesta que si l'Escala es coneguda arreu per les apetitoses anxoves -amb denominació de qualitat i d'origen- també ha esdevingut important per aquest fet, gràcies a l'equip que tenim.

PERE SOLÉS i ANDREU (1968-77)

En Pere Solés va ser elegit president del C.E.R. el mes de desembre de l'any 1968 en una reunió extraordinària convocada per tal de proposar de canviar el nom de l'entitat "Club de Tennis de Taula - l'Escala" pel de Centre Esportiu i Recreatiu - l'Escala" i al mateix temps reestructurar la Junta Directiva. Cal recordar que havia format part de la primera Junta, de la qual Valeri Ballester fou president, i ell, en Pere sots-president.

El fet més important que es donà durant el temps que va presidir l'Entitat fou l'adquisició de l'edifici enjardinat per a instal·lar el local social. Segons en Pere, aquesta compra va afavorir l'augment d'activitats. Cada dia festiu es feia cinema i ball per a la mainada; es continuaren

els festivals infantils, els concursos fotogràfics, els de pintura ràpida i dibuix infantil; s'incrementaren les representacions teatrals; es mantenia l'elecció de la Pubilla; es van originar cicles de conferències; la Secció Sardanista establí la celebració de l'Aplec de la Sardana de l'Escala, a la vegada que es consolidaven diverses actuacions; s'organitzaren els Concerts d'Estiu; sorgiren la Coral Empòrium i l'Esbart La Farandola, sense deixar de costat les seccions esportives (atletisme, escacs, tennis de taula, ...), etc. .

En Pere confessà ser persona de poca memòria quan li vaig preguntar si recordava alguna anècdota. Fent un petit esforç em respongué que no sabia si el que volia contar es podia considerar una anècdota o una contrarietat. En la compra del Centre Cultural i Recreatiu Municipal Xavier Vilanova el venedor, que era francès, imposà la condició de cobrar en francs portats a França. Després de certes dificultats s'aconseguien els francs francesos, quan, de sobte, canvià d'opinió i volgué cobrar amb pessetes. Una lleugera devaluació del franc va ocasionar certa pèrdua de capital, gens favorable per a l'economia del C.E.R.

Com a pregunta de rigor vaig demanar-li si, fent memòria, volia fer una valoració de la seva tasca com a president durant tants anys. Foren paraules textuais d'ell: Quan es forma part de la Junta Directiva d'una entitat es tenen decepcions i estones agradables. Considero que puc estar joïós perquè les satisfaccions van superar els inconvenients.

Aprofito aquesta avinentesa per fer esment de l'homenatge que el C.E.R. dedicà a en Pere el 23 d'agost de 1986 amb ocasió del Concert d'Estiu. Aleshores l'Angel Rodríguez era el president. Feia nou anys que en Pere havia deixat el càrrec i recordo que van sorgir comentaris sobre si era o no convenient d'oferir aquestes distincions a persones relativament joves. Jo, en aquest sentit, dono la meua opinió personal manifestant que els homenatges s'haurien de fer en el moment oportú, prescindint de l'edat dels homenatjats.

JONÀS MALLART I SUREDA (1978-81)

En Jonàs m'explicà que fou escollit president del Centre Esportiu i Recreatiu - l'Escala de manera informal, entre els components de la Junta on figuraven en Jordi Guinart, en Josep Bosch, en Joaquim Teixidor, la Mª Rosa Portell, l'Anna Mª Garcia, etc.

Formaven una colla que no s'havia plantejat prèviament cap esquema de treball; però un cop posats de ple a la tasca van treballar per conservar i revifar moltes activitats. Em deia que en aquella època es van fer diverses representacions teatrals amb obres com "El retaule del flautista", "L'encens i la carn", una obra de Santiago Rusiñol, una d'autor alemany, etc.; però, en ocasions, no hi havia més de vint-i-cinc persones a la sala. Per compensar una mica la buidor, en acabar la representació els actors i el públic feien piscolabis; hi havia cant acompanyat amb la guitarra; acudits; etc. . Malgrat tot en Jonàs guarda molt bon record del teatre, i assegura que és una bona ocasió per parlar i fer noves amistats.

Recorda també, amb una mica de nostàlgia, les sessions de ball a la sala, sense èxit per manca de públic i menciona, entre elles, els balls per Sant Joan, per Sant Martí, per Cap d'Any, etc.

En aquesta època es va començar a fer la sardinada per Carnaval, idea que sorgí d'en Francesc Tubau. El primer any va tenir lloc a La Riba; altres anys, al mateix pati del Centre Cultural i Recreatiu Municipal Xavier Vilanova, a la plaça de l'Ajuntament, etc. a causa del mal temps.

Parlà de l'esbart de dansaires "La Farandola" com una secció del C.E.R., dirigit pel matrimoni Josep Clos i Margarida Roca. Com a nota destacable assenyala que a l'esbart hi havia moltes més noies que nois, motiu pel qual algunes noies es vestien de noi per suplir-ne la mancança.

Durant aquella època continuaren les activitats d'atletisme, escacs, tennis de taula, etc. . La trajectòria pròpia dels homenatges oferts durant el Concert d'Estiu no es va interrompre i s'intentà potenciar el teatre i consolidar el Carnaval del poble, fins llavors Carnaval del C.E.R. Recorda que en Pere Solés, que feia poc que havia deixat la presidència, els animava molt en les tasques relacionades amb el Carnaval.

Com a anècdota en Jonàs m'explicà que quan els joves es reunien al Pòsit de Pescadors, actualment Casa del Mar, sortien en grupets de dues o tres persones perquè així es decidí en la primera reunió, tot i que no es parlava de res més que no estigués relacionat amb el ping-pong.

També fa memòria de quan el grup de jugadors de ping-pong anaven a Girona a jugar i de retorn a l'Escala es quedaven a sopar a Llorà, on feien una gran taulada per menjar conill, plat típic d'allà.

En Jonàs té un grat record de l'època en què fou president i afirma que els moments bons foren molt superiors als dolents.

ÀNGEL RODRÍGUEZ i GARCIA (1984-92)

El mes d'abril de l'any 1984, després d'una Junta Gestora es formà una Junta Nova, de la qual foren components l'Àngel Rodríguez, l'Anna Mª Garcia i la Mª Lluïsa Vila, que s'havien presentat voluntàriament. La Junta va ser col·legiada durant quatre anys amb l'Àngel Rodríguez com a president. Passat aquest temps a l'Assemblea General es presentaren voluntàriament Joaquim Pérez, Josep Pagés i Llorenç Caldés. Aleshores l'Àngel fou novament votat i continuà quatre anys més en el càrrec.

En preguntar-li què es va fer durant aquests anys em respongué que no massa coses per culpa d'un cert desencant d'una gent que no estava prou decidida perquè continués existint el C.E.R. Tot seguit, però, em narrà un reguitzell d'activitats que Déu n'hi do.

Durant cinc anys es va fer la "marxa del jove". Recorda que el primer any foren 36 els participants, en un recorregut de nou quilometres. Ara es continua fent amb el nom de "marxa de l'anxova" que organitza la Penya Blaugrana junt amb al Patronat d'Esports del C.E.R.

S'organitzaren sortides i estades a cases de colònies (Torrefarrana-Sobrestany, Pou del Glaç a la Bisbal d'Empordà, Foixà, ...) per a nens i nenes de totes les edats. Duraren bastant de temps i s'anunciaven per mitjà de programes.

El primer any que fou president es creà la figura de la Pubilla del C.E.R. i des de llavors mai no s'ha interromput. Aquesta distinció tenia un any de duració, fins que s'elegia la nova Pubilla. La figura de l'Hereu, en canvi, no va tenir la mateixa sort. L'any 1982 fou el pioner, en què fou elegit Hereu l'Artur Casadevall i Clotas, distinció que requeria l'acompanyament de dos Fadrins escollits entre els joves. Aquesta elecció quedà tallada fins al cap de quatre anys en què va renéixer la presència de l'Hereu i Fadrins durant tres anys seguits. En Ricard Macià i Llopart (Hereu-1986), en Josep Lluís Ballesta i Ros (Hereu-1987) i en Lluís Tomàs i Arnau (Hereu 1988) foren els nous Hereus.

La Secció Sardanista del C.E.R., amb motiu de l'Aplec de la Sardana, elegeix també cada any, des del 1976 la Pubilla de la Sardana.

Parla del Concurs de Dibuix que es solia celebrar cada any el dia de la Immaculada Concepció, el qual ha ressorgit després de restar ansopit un temps; de la celebració de l'Aniversari del C.E.R., cada any pel febrer, amb la tradicional xocolatada per a tohom i ball per a la mainada; dels aplecs de Cinc Claus i de Sant Martí d'Empúries; dels partits de tennis de taula, escacs, etc.; del joc de la quina que aplega molta gent els mesos d'hivern i que existeix des que es fa l'Aplec de la Sardana a l'Escala, etc.

També recorda allò que ha desaparegut: Les sessions de cinema que portaven a terme la comissió de joves del C.E.R. durant molts anys, havent estat en Jaume Callol i Noguera i en Xavier Ballesta i Ros els encarregats de les projeccions. El ball a la sala, condicionada amb llums de variats colors, el diumenge, durant més de quatre anys. La Coral Empòrium com a secció del C.E.R. i el grup de fotografia. Les audicions de sardanes que tenien lloc cada mes en diferents indrets de l'Escala tampoc no es fan, a excepció d'alguns mes amb ocasió d'alguna festa. L'esbart de dansaires "La Farandola" dirigit pel matrimoni Clos-Roca, al qual s'homenatjà en el 16è Aplec de la Sardana de l'Escala.

Abans d'acabar l'entrevista vaig preguntar a l'Àngel si recordava algun esdeveniment particular ocorregut durant els anys que fou president. M'explicà alguns; però per breujar sols esmentaré el següent: Amb ocasió d'haver assolit la secció de tennis de taula la categoria de campions, en Fèlix Guanter, com a organitzador del grup, l'Àngel Rodríguez, com a president, en Rafel Bruguera, com a alcalde de l'Escala, etc. van anar a Barcelona per rebre el premi. Parlant amb l'esposa del President de la Generalitat, com que va sorgir el tema l'Escala i les saboroses anxoves de la nostra vila, l'Àngel va prometre regalar-n'hi. Després de dos anys, amb ocasió de l'homenatge al senyor J. Poch (fill del general Poch) per haver estat el fundador del "Club de Tennis-Girona" l'Àngel i la senyora Marta es retrobaren en aquesta ciutat. Parlant novament de l'Escala ella li recordà el regal promès, referent al qual l'Àngel contestà que quan va anar a portar-lo al Palau de la Generalitat els mossos d'esquadra no el van deixar entrar.

En preguntar-li què en pensa dels anys que fou president, em respongué que està satisfet del treball que va aportar a l'Entitat i que va tenir més moments d'alegria que d'insatisfacció.

JOAQUIM BALLESTA I ROS (1992-93-94...)

En Joaquim Ballesta és l'actual president del C.E.R. des que l'Àngel Rodríguez deixà el càrrec. El març de 1992 els membres de la Junta van presentar arbitràriament una candidatura a l'Assemblea Ordinària la qual fou acceptada i escollides entre les persones que hi figuraven els principals càrrecs. A afectes pràctics, l'Àngel Rodríguez va seguir treballant fins al dia de l'Aplec de la Sardana de l'Escala, dedicat al mestre-compositor Enric Vilà i Armengol, ja que la nova Junta no estava del tot preparada per assumir l'envergadura de l'Aplec.

En el principi, segons m'explicà en Joaquim, els calia rebre suport en algunes activitats (sardanes, escacs, quina, venda de castanyes, ...) i sortosament aquest ajut no els faltà mai. El tema més difícil era el sardanístic, tenint en compte que els components de la Junta no el dominaven massa; però la col.laboració d'altres persones va fer possible tirar-lo endavant.

Durant els dos anys que ocupa el càrrec s'ha creat el taller de flors artificials a cura de la senyora Maria Torrent com a promotora i aportadora de la idea, ajudada per la senyora Mª Rosa Vilabré. S'habilita el garatge del Centre i es fa cada tarda, de les 4 a les 6 h., de dilluns a divendres, taller de pintura, decoració, costura, muntatge, etc.; en relació amb les flors, durant tot l'any, menys l'estiu. És gratuït i és imprescindible ser soci per poder-hi participar. A l'exposició de flors i plantes, que aquest any serà la cinquena vegada que s'organitza, es poden veure les meravelloses mostres d'aquests acurats treballs d'artesanía.

Em parlà d'una altra novetat: el taller de bonsais que porta en Josep Mª Cortal, cada dimecres a la tarda, de les 6 a les 9 h. i cada dissabte de les 4 a les 9 h. . És gratuït i s'ocupa el local que havia estat la sala d'escacs. El treball que s'hi fa segueix un procés que sol durar, com a mínim, quatre o cinc anys, consistent a emprar unes tècniques especials per aconseguir un arbre molt petit, que seria gros en estat natural. Hi participen alumnes de diferents edats. Actualment n'hi ha uns vint-i-sis, encara que són nou o deu els qui hi assisteixen assíduament cada setmana.

S'han recuperat dues activitats culturals molt importants: El Concert d'Estiu i el teatre. El primer s'ha recobrat des de l'estiu passat i s'espera tornar-lo a gaudir aquest any. La diferència amb el concert que tenia lloc al mateix pati del Centre Cultural i Recreatiu Municipal Xavier Vilanova consisteix en la supressió de l'homenatge que s'oferia a alguna persona o persones normalment escalenques o vinculades a l'Escala, que tenien relació amb la música, ensenyança, teatre, etc. El teatre, revifat gràcies a la colla gegantera de l'Escala, ha tornat a fer la seva aparició a l'escenari de l'esmentat Centre, aconseguint sempre un èxit apoteòsic. Aquest elenc teatral no és, però, una secció del C.E.R.

Recentment s'ha creat un taller de ceràmica a càrrec de la senyora Margarida Geronès, establerta a l'Escala. Té lloc en un local del Centre el dijous a la tarda, de les 6 a les 8 h. i dissabte, al matí, de les 11 a les 13 h., de cada setmana. S'admeten persones de totes les edats.

Es segueix celebrant l'Aniversari del C.E.R. al febrer; els aplecs de Cinc Claus i Sant Martí d'Empúries; l'Aplec de la Sardana de l'Escala; etc. Les seccions de petanca, tennis de taula, escacs, ... continuen en auge i requereixen molta activitat. Per això la Junta els dona suport, sense prendre la iniciativa, perquè és competència dels coordinadors; d'aquesta manera entre tots ho fan tot.

Em deia en Joaquim que sempre han tingut cura de l'edifici interessant-se per la seva conservació (pintar-lo, canviar el sostre, etc.). Actualment tenen previst d'embellir el jardí amb noves plantes, amb jocs educatius per a la mainada, decorar-ne les parets amb dibuixos, etc.

Pel que es veu, els membres de l'actual Junta, elegits el 21 de febrer de 1992, en Joaquim Ballesta i Ros; en Xavier Ballesta i Ros; en Jaume Callol i Noguera i la Mercè Rueda i Planas, amb l'ajut d'altres persones, fan possible que una Entitat que fa vint-i-cinc anys que funciona segueixi al peu del canó fomentant l'esport i revivint seccions culturals.

Particularment desitjo coratge a tots ells per seguir com fins ara la feina començada i dono gràcies a totes les persones que han fet i fan que el Centre Esportiu i Recreatiu l'Escala sigui mereixedor del més distinguit reconeixement.

PILAR PELLICER, DE GISPERT

L'Escala, 8 d'abril de 1994

boutique

Vilabrú

Carrer del Port, 14 - Tel. 77.06.73
Avinguda Montgó, 29 - Tel. 10.32.27
L'ESCALA - Costa Brava

cafeteria • pizzeria • restaurant L'ESCALA

creperia • geladeria

Plaça Correus, s/n. - Tel. 77 26 02 - 17130 L'ESCALA

RESTAURANT

L'Avi Freu

Especialitat
en peix fresc i marisc
SOM PESCADORS

Passeig Lluís Albert, 7
Tel. 77 12 41
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

PERRUQUERIA

Maria

C/. Mig, 7 - Tel. 77 00 67 - 17130 L'ESCALA

Carnisseria i Xarcuteria

J. PAGÈS

Avda. Girona, 56 - Tel. 77 21 81

L'ESCALA (Costa Brava)

HOTEL - RESTAURANT

AMPURIAS

Telèfon 77 02 07 L'ESCALA

DIPOSIT DE BEGUDES

Pere i Paulí Gironés Vicens - C.B.

VINS - AIGÜES MINERALS - REFRESCS EN GENERAL

San Miguel - Heineken - Aguila - Campo Viejo
Castellblanch - Canals Nubiola - La Casera
Vichy - Fontdor - Ribes - Granini - Pascual
Codorniu - Rabada

C/. Rubens, 7
Telefon 77 03 70

L'ESCALA

RALLYE HOTEL
RESTAURANT - DISCOTECA

ESPECIALITATS CULINARIES - PIZZERIA
GRUPS PENSIÓ COMPLETA - LOCAL CLIMATITZAT
LES HABITACIONS AMB BANY COMPLET
TERRASSA - MOQUETE - CALEFACCIÓ - TELEFON
T.V. - SOLARIUM I DISCOTECA
SITUAT PASSEIG MARITIM

DES DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

He gaudit del privilegi de rebre com a obsequi un lot de llibres editats per una entitat escalenca, el Centre Esportiu i Recreatiu, escrits per gent d'aquella població marinera, simpàtica i acollidora i que, des de fa anys, ve publicant amb motiu de la Festa Major de la vila i també del seu Aplec de la Sardana.

En cadascun d'aquests llibres, els quals he fullejat d'un a un, s'hi pot veure, a més d'infinat d'anuncis d'establiments i cases comercials i de diferents serveis del poble, gran nombre de magnífics poemes, escrits i col.laboracions d'una gran qualitat literària, de molts escalencs els quals evidencien ben clarament el seu elevat nivell cultural i grau d'estimació que senten envers el seu poble i fins a quin punt intenten realçar els seus valors, per altra banda reconeguts arreu.

La vila de l'Escala sempre ha destacat en figures rellevants, una de les principals és Caterina Albert i Paradís "*Víctor Català*", pseudònim amb el qual la famosa escriptora signava tots els seus treballs literaris i amb el qual fou coneguda a tot el món.

En el camp de la música i de la composició, la vila de l'Escala tingué també una figura famosa, el popular Josep Vicens i Juli "*l'avi Xaxu*", autor de gran quantitat de sardanes i altres composicions musicals de molt valor.

Actualment, la població compta amb un altre músic de renom; aquest és Lluís Albert i Rivas, nebot directe de la insigne i esmentada escriptora.

És director de la Coral Empòrium des que va rellevar, per motius d'edat, la que en fou durant molts anys, per cert amb molt assenyalats triomfs, Roser Sureda. Lluís Albert és també director de l'Orquestra de Cambra de Girona i autor de gran nombre de meritòries sardanes i escrits de tema musical i de divulgació. Per les seves moltes qualitats tant a nivell professional com humanes, Lluís Albert ha estat, al llarg de la seva carrera, objecte de diferents i càlids homenatges.

Podríem parlar de moltes altres figures importants, les quals, en diversos camps, han posat així mateix molt alt el nom d'aquesta noble vila.

Centrant-nos en el nostre Alt Empordà, no podem deixar de dir que les poblacions de l'Escala, Castelló d'Empúries, Roses i localitats de l'altra

banda de la serra de Rodes i de l'Albera, igual que la resta de poblacions de la paradisiàca Costa Brava -nom aquest que s'atribueix a l'il·lustre viatger Ferran Agulló- per la seva situació geogràfica, pel seu mar, per les seves platges, pels seus paisatges, pels seus molts atractius, lúdics i de tota mena i més que res pel tarannà de la seva gent, han caminat i avançat a l'uníson gràcies al turisme, el qual d'uns anys ençà s'hi ha abocat en quantitat, creant riquesa i fent, ensems, que aquestes poblacions siguin conegudes a gran part del món.

Pel que fa a la vila de l'Escala, hem de dir que és encara més coneguda des que el passat mes de juny la platja d'Empúries, que és com dir de l'Escala -no en va vàrem veure sempre en primer pla el seu alcalde Rafel Bruguera al costat de les més altes personalitats del país i de fora-, fou escenari del desembarcament, després de creuar els mars des de Grècia, de la Torxa Olímpica, la qual, en haver recorregut tot Catalunya, féu cap a l'Estadi Olímpic, de Barcelona, cap i casal del nostre Principat, en un esdeveniment mundial presenciat per milions de persones.

Castelló, i també la seva història, en certa manera van lligats amb la història de l'Escala. Tots sabem que la desapareguda, fa segles, ciutat d'Empúries, l'antiga Emporion, -"ruïnes" que avui pertanyen al municipi de l'Escala-, fou fundada pels grecs i poblada per aquests i pels romans, pobles que al llarg de generacions aportaren llurs cultures, fomentaren els seus mercats i establiren relacions comercials i de tot ordre amb gent d'enllà de la Mediterrània, i que, en conseqüència, fou reiteradament envaïda per gent d'altres països o indrets envejosa de la seva preponderància i puixança i que, a causa d'això, els comtes emporitans, amos i senyors del comtat, davant d'aquesta constant inseguretats i temença -creient que Castelló, per la seva vasta zona d'aiguamolls feia molt més fàcil la seva defensa-, establiren aquí el seu reialme i s'hi feren construir un gran palau.

En virtut d'aquest fet, Castelló es convertí en capital del comtat, i el palau, tot i que avui s'ha adaptat a les necessitats del municipi, serva encara, sobretot la part exterior, tota la fisonomia i estructura del temps medieval.

La llarga estada a Castelló de les dinasties comtals, i atès aquella frase tan coneguda a la comarca de "A Castelló, vila major, tots són jutges i notaris", bé podria indicar -i no s'hi veu altre motiu- que aquells nobles personatges, pel seu elevat càrrec i màxima autoritat en el comandament i administració del seu territori, estiguessin envoltats de lletrats i homes de lleis. Per altra banda, a la vila de Castelló encara hi

existeixen al voltant d'una dotzena de mansions senyorial amb sòlides portalades amb picaporta, amples escales interiors de pedra, boniques i fines cambres amb alcova, espaioses sales-menjador, jardí, etc. que bé podrien ser reminiscències d'aquella època feudal.

No pretinc, amb aquestes paraules, fer una apologia del poble on vaig néixer, sinó ressaltar els llaços històrics que uneixen aquestes dues poblacions de l'Escala i Castelló d'Empúries.

Escalencs i castellanincs, tocats tots per la tramuntana i amb el mateix tarannà i mateixos afanys, amants de la pau, del treball i del progrés, en un dia clar, a través de les aigües blaves del golf de Roses, amb el braç alçat podríem molt bé saludar-nos amb un gest de sincera i perpètua amistat.

Per acabar, només em cal afegir que m'ha plagut molt poder col.laborar i aportar el meu petit gra de sorra en aquest interessant llibre, el qual, amb motiu de l'Aplec de la Sardana, amb tant d'encert presenten aquests amics escalencs un any rera l'altre, quan la primavera ha esclatat en tota la seva plenitud i el sol, l'astre rei, allà, a l'horitzó, comença a emergir amb força ran de les ones del Mare Nostrum i la brisa marina entra pels carrers de la població escalenca portant el seu alè benefactor als seus moradors, els quals tant estimen aquest lloc on varen veure la primera llum del dia o bé que hi han passat llargs anys de la seva vida.

Josep Augé i Carreras.

I M P R E M T A
TIPOGRAFIA - OFFSET
SEGELLS DE GOMA

G A
FABRICACIÓ PRÒPIA

C/ Rec Arnau, 5 - Figueres
Tel. i Fax 51 12 18

CARNISSERIA

Capfidel

Pça. Catalunya, 1 - Tel. 52 01 83

L'ARMENTERA

A SO DE TABALS

... no s'agafen llebres. I qui diu a so de tabals, diu picant de mans. I qui diu llebres, diu balladors de sardanes. El compositor Joaquim Soms ha estrenat fa poc una sardana amb el títol "Piquem de mans". Amb uns mots de presentació que en féu, l'autor vingué a dir entre altres coses que ell no és partidari d'aquelles innovacions que atemptin contra l'estructura formal de la sardana, que hom n'ha de respectar les arrels i rebutjar tot allò que pot desfigurar-la. Sàvies paraules -tant se val que no fossin exactament les mateixes- que expressen, jo crec, un sentiment majoritari. No hi ha gaire ningú a qui agradi una desnaturalització de la nostra dansa, com succeiria si prosperessin algunes iniciatives aparegudes recentment amb el pretext que cal "modernitzar-la, o posar-la al dia". Però també deia el Sr. Soms que sense modificar-ne res substancialment, sí que s'hi podien afegir alguns detalls, diguem-ne alguns al·licients, per tal de donar-li un caient més engrescador per al sardanista. I és així com se li ocorregué de compondre la sardana, en la qual intercala uns sons picaments de mans, segurament prenent patró d'alguna altra en què hi ha moments que els balladors es desagafen i coregen la melodia amb uns pam-pams espectaculars.

La idea és elogiable per esguard de l'aspiració a popularitzar com més millor la sardana, especialment entre el jovent, el desinterès del qual és bastant notori i motiu de preocupació en alguns sectors sardanístics. I la composició instrumentada amb aquesta finalitat és força airosa, té una melodia que s'enganxa fàcilment i motiva els pam-pams amb generositat.

El temps ens dirà si experiències semblants tenen ressò entre la jovenalla. Em sembla difícil, ja que aquest és un col·lectiu que no admet que li organitzin la tabola; quan es reuneix, s'escalfa tot sol i les seves expansions obeeixen generalment a les modes imperants o a la improvisació. Fa de mal dir cap on es poden decantar. Si mai no li ha agradat que li amaneixin la festa, només de veure que se'l vol encarrillar devers un punt, n'hi ha prou perquè s'hi giri d'esquena. Sempre ha estat així. A les festes majors d'anys enrera, quan nois i noies no es perdien cap sardana, sovint havent sopat i bastant calents d'orelles, els bordegassos s'esbravaven ballant les de la nit a l'esbojarrada. L'edat, les quatre veges i l'hora fosca portaven els bulliciosos esvoletecs, els bots i les guimbades. Tothom se'n feia càrrec. Els mateixos protagonistes n'eren conscients i no s'amagaven "d'haver fet l'animal". No necessitaven que ningú els atíes; era farina del seu sac. Qui sap si

Ballada de sardanes a la petita plaça de l'Avi Xaxu.

encara algun d'aquells antics ballaires forma entre els qui avui a les ballades munten el numeret. Bé que no pas amb tant d'estrèpit i sense acompanyar-hi l'edat, el gas generat pel mam ni, necessàriament, la nocturnitat.

Sigui com sigui, ara no són pas els joves que fan cabrioles i mà-i-manetes, sinó gent granadeta. I si s'ha de fer compliment al variat repertori a què poden abocar les seves exhibicions, aviat podem veure aparèixer altres aportacions amb títols tan suggeridors com és ara "Giravoltem", "Fem la barca", nyi-nye-re-nyó!", etc., amb les quals es podrà lluir el personal d'edat provecta. Que floritures d'aquesta mena serveixin per agrupar els fans del rock i d'en Mickael Jackson, ja són figures d'un altre paner; jo diria que és més una il·lusió dels obsedits -no sé per què- a guanyar adeptes entre els assidus de les discoteques, que justament deuen ser la llebre de més mal haver. Potser tampoc la crisi de jovent no és tan greu com n'hi ha que la pinten. Ja se sap que la joventut va a rafegades en les seves fal·leres i, al cap i a la fi, el món juvenil no s'acaba pas a les discoteques, oi se'n falta! Per què hem de creure que els nostres joves no tenen criteri capaç de copsar el valor i la importància del patrimoni sardanístic? I si és així, no és contraproduent frivolitzar allò que hauríem de respectar i conservar curosament amb la idea equivocada que a ells també els agrada de fer el criatura? Que ja és pega que siguem únicament nosaltres i ningú més els qui ens dediquem a empobrir el nostre cabal cultural. Ho heu vist fer amb els balls i danses d'altres pobles? Certes manipulacions només es poden comprendre en els desaprensus que volen entabanar al preu que sigui una clientela forània fent una amanida d'elements folklòrics com més cridanera millor.

La sardana ha atès un grau de realització difícilment superable. És clar que sempre es pot anar enriquint i també perfeccionant, però no pas amb l'addenda d'elements extrínsecs que, si no la devaluen, almenys li fan perdre caràcter. No és qüestió de donar gat per llebre ni anar al darrera de ningú oferint uns incentius que no són del cas perquè no arribarem enlloc. La sardana hi perdrà qualitat i tots nosaltres el temps. Malament que s'hagi d'atreure a qui ja no li surt de dintre seu. És allò que se sol dir al meu poble: allà on no sóc, no m'hi esperis.

JOAQUIM ARMENGOL

**BRICOLAGE - ELECTRICIDAD
FONTANERIA**

JUAN SORIANO

Avgda. Girona, s/n Tel. 77 09 06 L'Escala

**NOVETATS
NEUS**

Carrer del Port, 47
Tel. 77 02 15

L'ESCALA (COSTA BRAVA)

**vacances
l'escala**

Avgda. Riells, 14 ☒ n.º 5

Tel. 972 - 77 09 74

Fax - 972 - 77 10 23
17130 L'ESCALA

VIDEOGRAMA

*Us desitja
Bon Aplec!*

Carre La Torre, 40 - Tel. 77 26 15
L'ESCALA (Girona)

Carretera Palafrugell, s/n.

Tel. 77 03 47 - L'ESCALA

SUPERMERCAT ALDI

PILAR FRANQUESA BELLAPART

Avda. Girona, 8 - Tel. 77 06 46
17130 - L'ESCALA

PENSIO-RESTAURANT

CAN ROURA

Telèfon 77 03 05

SANT MARTI D'EMPURIES
L'ESCALA - Costa Brava

SERRALLERIA SUES, S.L.

REIXES, PORTES BASCULANTS,
DE BALLESTA I ENRROTLLABLES

Avga. Girona, 54 - Tel. 972 - 77.04.67

RESTAURANT

Lido

Pizzeria

Passeig Riells, 58 - Tel. (972) 77 28 86
L'ESCALA - Costa Brava

grisjeans

L'ESCALA

STA. MÀXIMA, 11 - TELF. 77 01 79

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

Pintor Joan Massanet, 10
Tel. (972) 77 02 53
17130 L'ESCALA
(Costa Brava - Girona)

Jardineria - XIC

CLOSA DEL LLOP, s/n - L'ESCALA
Tel. 77 20 01
(PARTICULAR 1 a 3 y 8 a 10 NOCHE)

MICHELIN

CITROËN

GARATGE FERRER, S.L.

Servei Oficial MICHELIN
Agent CITROËN

C/. Closa del Llop, s/n.
Tel. 77.12.64 - Fax 10.35.94

17130 L'ESCALA

HOSTAL - Restaurant

Can Català

B A R

Caravel·la

La Platja

L'Escala

ELECTRICITAT
AIGUA
GAS
CALEFACCIÓ
AUTOMATISMES
RECS PER ASPERSIÓ
AIRE CONDICIONAT

Instal·lacions

Josep ALECH

c/ Romans, 21 · Telèfon 50 33 84 · 17600 FIGUERES

LA SARDANA DE VERDAGUER

"Els eren d'estatura gegantina,
eixuts de cara, revinguts de cos,
plaçons de roure que cap vent inclina,
lleons que té la Pàtria dins son clos".

Així pinta el poeta Verdaguer els empordanesos, en la seva poesia titulada "L'Empordà", quan ens descriu les arrels clàssiques de la sardana. No menys suggestiu és el retrat que fa de les empordaneses:

"Negres d'ulls i cabells eren les noies
com aranyó collit en juliol;
d'aire lleuger, de cares bonicoies,
emmorenides per lo bes del sol".

Fent un dels seus esbalaïdors salts poètics, Verdaguer transporta el cercle humà a la geografia. Adolescent de quinze anys (1860), s'enfila a un turonell per tal de contemplar una insòlita sardana muntanyenca, plena de suggestions:

"Vegí a plaer aquella immensa plana
que no podent los homes escombrar.
se'n cuida cada hivern la tramuntana
asserrant la sorra vers la mar".

Començant pel Pirineu, concreta noms de pobles i muntanyes, puigs, serres, turons, cales i badies. De cada nom, n'explica la història; de cada història, en sap extreure plàsticament el mite més representatiu:

"Vegí lo golf de Roses i Empúries
decrèpites banyant-se en sa vellor,
veuen pasar onades i centúries,
cap d'elles, ai!, tornant-los sa grandor".

Els Jocs Olímpics ens van fer reviure al seu moment el somni verdaguerià. De la mà de la **Fundació Universal** de la sardana, el dia 22 de juliol de 1992 la Barcelona Vella fou encerclada per una única rotllana. Les seves notes, transmeses per les ones de Catalunya Música, donaren fe de la sardana més gran de la història, després de la sardana literària forjada en la ment del poeta, en les pròpies arrels emporitanes:

"Una gran plaça me sembla eixa plana,
eixos turons un cercle de gegants
que per ballar una gentil sardana
van allargant-se com amics les mans".

La sardana ha viscut una crisi profunda; ha experimentat la desafecció massiva de la joventut que, en la definició més optimista, la considera "digna de mirar", però no de dansar. I, encara, en concursos. L'absència general de joves en les ballades populars dominicals, o de festa major, és notòria. La participació en els aplecs ha baixat en picat i hem de reconèixer que avui podem sentir sardanes gràcies a les subvencions dels ajuntaments, les institucions i les entitats bancàries.

Hi ha pel mig un problema d'imatge. No l'hem sabuda vendre, la sardana. A qui hem explicat que és una herència del geni grec, una manifestació singular de la cultura clàssica, un símbol de pau còsmica i de solidaritat entre els homes? Els Jocs Olímpics de Barcelona han mostrat al món la maleabilitat de la sardana, capaç de reconvertir l'anella humana universal en els cinc anells olímpics entrelaçats estretament.

Salvador Sunyer, nunci de l'Aplec de la Sardana de Girona 1992, proclamava entusiasta: "Us hi heu fixat? L'escut, el logotip, la bandera d'Europa, són la representació gràfica exacta de la nostra dansa! Hi ha algú més al món que ho pugui dir més alt?".

El Primer Congrés del Sardanisme arribà en un moment oportú. Cal insistir-hi, especialment en la TV. Cal incorporar-la en els plans d'educació escolars a través de l'expressió musical. Cal interessar-hi el món de l'espectacle, el comerç i el turisme.

Lluís Nualart

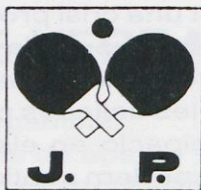

Sardanes de principi de segle, davant del Cafè de Can Bofill, al Passeig.

CUINA D'ESPECIALITATS
MARINERES

Ronda del Padró
Teléfono 77 02 87 L'ESCALA

XAVIER
PIQUER
MORENO

ARTICLES DE TENNIS DE TAULA
Passeig de la Mare de Déu del Coll, 59 - 61, 5è. C
Tel. 219 35 61 - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ DE LOTERIA N.º 1

Isidre Pons i Rius

LOTERIA NACIONAL - LOTERIA PRIMITIVA

C/. Enric Serra, 3 bis, cantonada Maranges
Teléfono 77 05 52

L'ESCALA

CARNISSERIA FERMÍ VILÀ

Carrer La Torre, 43 - Tel. 77 14 02
17130 L'ESCALA

Dermofarmàcia

Fòrmules
Magistrals
Centre
d'Específics
Homeopatia
Ortopèdia

ROSA MARIA BALLESTA

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75 - L'ESCALA

FORN

EL PILANET

Camp del Pilans
L'ESCALA

DISTRIBUCIÓ DE BEGUDES
Tel. 64.24.24

RESTAURANT

Riells de Dalt

NOVA DIRECCIÓ

Urbanització Riells de Dalt
Tel. 77 06 85
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

Ens permetem reproduir, respectant-ne la grafia, aquest interessant article de Martí Roure i Callol publicat a la revista escalenca COSTA BRAVA, el 15 de juny de 1920.

COSES NOSTRADES

La dança catalana

Ben cert és, oidà, que tots els pobles al volguer escollir ses primeres dançes, s'han inspirat en la musa benefactora i ennoblidora de la dignitat humana, espiritualitzant al ser humà, idealitzant els moviments del cos al ensems que'ls ordenava i harmonitzaba'ls gestes, plasmant una melodia gran, sentimental i mai prou ben compresa.

Aquest ideal, doncs, sens mancar-hi tant sols un bri, ha sigut l'engendrador de la dança ben nostra, ço és la clàssica dança empordanesa, quina evidentment no és pas un resó de les volteretes dels pobles guerrers, ni de pírriques dançes inspirades en passions ferotges i desordenades, car tota ella reflexa un geni magestàtic, ignoscentment festiu, al par que religiós.

La sardana, aquesta dança de germanor característica de la terra empordanesa on hi fou importada per els grecs fundadors de l'antigua

Ballada de sardanes a la platja d'Empúries, davant l'hotel.

Ballant sardanes a la plaça Víctor Català.

Dues petites balladores de sardanes, molt pendents de la Cobla.

Roses i Empúries, ja no es solsament nostra, dels empordanesos, puix encar que l'Empordà sigui son niu, ha volgut estendre ses ales, i bo i seguint les notes vibrants de la tenora, que esquinçant l'espai i l'escampen continuament arreu de Catalunya, ha anat aplegant una per una totes les mans del nostre poble i s'ha convertit en la nacional senyera del poble català i ha format vincle d'unió entre la gent dels plans i les montanyes de la nostra catalana terra.

Podem estar-ne ben joiosos de nostra dança, puix malgrat son remotíssim origen, malgrat l'haver portat per molts segles, xocant contra les corrents més pestilents i desviades, jamai ha perdut aquella puresa i aquella sinceritat que la caracteritzen, al ensems que enlairen els cors fins al amor pur. Per aixó aventatge la sardana a casi tots els balls que plauen en l'alta i baixa societat d'avui dia car es una dança ben indígena, que ben expressa els sentiments i ben regional, ademés que retrata el català, car el català de cor es franc, demòcrata i tot ple de sentiments de moralitat, i la sardana es del tot moral, puix que es anella de amor nacional, no de desenfrenats amors; i la sardana es tot democràcia, puix en ells tot-hom s'hi dona la ma, i lo mateix hi entra el pobre que el ric i tan hi cap el sabi com l'ignorant, i la presumida damisella i el rústic menestral... I encara més, la sardana traïma franquesa i es font d'amorosa poesia i jamb quin goig l'han cantada nostres malaguanyats poetes, Verdagner i Maragall, els mestres de nostra gaia poesia!

Son molts, no obstant, els balls que s'executen en els pobles, que també l'han representada antigament la característica d'una raça, però han trancorregut els temps, s'han afemellat i malauradament han perdut els colors de sa bonesa primitiva.

Tots vosaltres, i d'una manera especial els empordanesos, els que habitem aquell niu on hi nasquè la dança catalana, els que som fills d'aquell jove pastor i d'aquella bella sirena, que **pel seu amor plantaren la cabanya fent l'Empordà**, (com diu el poeta) tots devem privar que la dança de pau l'amor que nostra típica sardana pugui perdre la sinceritat i puresa primitiva que encara avui conserva.

Estimem doncs, com a catalans totes aquelles coses que ens pertanyen i son ben nostres i així jamai esdevindrà que la sardana pugua confondre's en la negra calitza dels vicis i passions més denigrans i rastres i contribuirem així a perpetuar l'importància i grandesa de nostra dança, la regina atraienta i agradosa de les festes dels mils llogarets catalans.

Martí Rouret i Callol

Avgda. Riells, 46 - Tel. 77 02 47 - L'ESCALA

JOSEP RIBAS VILA
ELECTRICITAT - FONTANERIA
CALEFACCIÓ

Avgda. de Girona, 6 i Rubens, 2
Tel. (972) 77 06 55

17130 L'ESCALA
(Girona)

Amb el suport de la

Caixa de Girona

GUANTER **API**
— Agència Immobiliària —
assegurances

Avgda. Ave Maria, 18 - Tel. (972) 77 02 72 - Fax 77 01 57
Avgda. Riells, 46 - Tel. 77 00 40
17130 L'ESCALA
(Girona - Costa Brava)

Bodega
Can Batxet

Ctra. Vilademat-Palafrugell, Km. 4,5 - Tel. 77 01 26 - L'ESCALA

PASSEIG MARÍTIM - C/GARBÍ
☎ 10 30 29 - L'ESCALA

LLIBRERIA BONADA
(al costat del Supermercat Bonada)
c/ Palau, 5

Libres en català per a adults i nens.
Premsa nacional i estrangera.
Fotografia - Tabacs - Papereria - Juguines.
Traduccions, fax i fotocòpies.

RIELLS - L'ESCALA
Tel. 10.41.08

PERRUQUERIA UNISEX
ESTÈTICA

Carles

ESPECIALITATS EN TRACTAMENTS CAPILARS
CAIGUDA - CASPA - GRASSA

NETEGES CUTIS - DEPILACIÓ - MASSATGE CORPORAL

C/. Enric Serra, 30 - Tel. 77.16.55 - 17130 L'ESCALA

Pere Cosp Bassegoda

Anna Rabert Camps

CARNISSERIA

c/ Nou, 26 - Tel. 52 01 72 17472 L'ARMENTERA

EXCLUSIVES BELLCAIRE, S.A.

CONGELATS - GELATS - PASTISSERIA

Ctra. L'Escala, s/n. - Tels. 78 82 38 - 78 81 18
17141 BELLCAIRE d'Empordà (Girona)

BODEGA CAL NELO

JOAN BIGAROS AMER

**VINS
I LICORS**

Avgda. Ave Maria, 25
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 21 44 - 77 04 39

DROGUERIA

PERFUMERIA

L'Estenedor

Avgda. Ave Maria, 6

Tel. 10.30.78

17130 L'ESCALA

XIX APLEC DE LA SARDANA DE L'ESCALA

Organitza: CENTRE ESPORTIU I RECREATIU L'ESCALA

Patrocina: MAGNÍFIC AJUNTAMENT
DIPUTACIÓ DE GIRONA
GENERALITAT DE CATALUNYA

Aplec adherit a l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines

DEDICAT ALS SOCIS DEL C.E.R. L'ESCALA

Dissabte 28 de maig de 1994

A les 11 de la nit

Al Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova"

GRAN BALL Amenitzat per l'orquestra **EMPÒRIUM**
amb l'elecció de la **PUBILLA DE LA SARDANA DE L'ESCALA 1994**

Diumenge 29 de maig de 1994

Mati a les 11

Al passeig Lluís Albert

1	F. Alba	<i>Jaume Roca i Delpech</i>
2	CB. A Concepció	<i>Manel Saderra i Puigferrer</i>
3	E. Sardana de carrer	<i>Enric Casals i Defilló</i>
4	F. La nostra Sílvia	<i>Joan Jordi Beumala i Sampons</i>
5	CB. Sardanistes escalencs	<i>Joaquim Hostench i Duñabeitia</i>
6	E. Vilanova de la Muga	<i>Rosend Palmada i Reixach</i>
7	F. El parc de Caldes	<i>Josep Auferil i Costa</i>
8	CB. Renoi quina festa	<i>Ramon Vilà i Ferrer</i>
9	E. Homenatge a la vellesa	<i>Joan Callís i Guix</i>
10	F. Alberes sardanistes	<i>Francesc Mas i Ros</i>
11	CB. Conxita encisera	<i>Pere Mercader i Andreu</i>
12	E. Vilablareix	<i>Martí Font i Triadú</i>

Tarda a 2/4 de 5
Al passeig Lluís Albert

- 1 F. Ullets blaus *Josep Cassú i Serra*
- 2 CB. Dos germans *Pere Fontàs i Puig*
- 3 E. Aquell Vicentet *"Pau Marons"*
- 4 F. Quina parella *Josep Font i Grau*
- 5 CB. Dolça Carme (obligada de tenora) *Alfons Miàs i Martí*
- 6 E. L'ermita de Sant Ponç *Lluís Buscarons i Pastells*
- 7 F. Quan l'amor neix *Narcís Costa i Horts*
- 8 CB. Cap d'estopa (obligada de dos fiscorns) *Enric Vilà i Armengol*
- 9 E. L'encís de l'estany (obligada de tenora) *Josep Saderra i Puigferrer*
- 10 F. Cala S'Alguer (obligada de tible) *Ricard Viladesau i Caner*
- 11 CB. Jaume i Dolors (estrena) *Emili Juanals i Roqué*
- 12 E. Maria Mercè *Josep Maria Boix i Risech*
- 13 **CONJUNT** De la mateixa soca (estrena) *Lluís Albert i Rivas*
(dedicada als consocis del C.E.R. l'Escala en el XIX Aplec de la sardana)
- 14 F. La flama de la sardana *Tomàs Gil i Membrado*
- 15 CB. La roca del cargol *Josep Vicens i Juli "Xaxu"*
- 16 E. Vents de carroig *Jaume Bonaterra i Dabau*

Nit a les 10
A la platja

- 1 F. Sentmenat sardanista *Conrad Saló i Ramell*
- 2 F. Súria, 20 anys d'Aplec *Carles Santiago i Roig*
- 3 F. Piquem de mans *Joaquim Soms i Janer*
- 4 F. De Sant Feliu a S'Agaró *Vicenç Bou i Geli*
- 5 F. En Ton paleta *Francesc Vilaró i Carbonell*
- 6 F. Pirineu *Josep Maria Vilà i Saliner*

COBLES:

(F.) **FOMENT DE LA SARDANA**

(CB.) **COSTA BRAVA**

(E.) **EMPÒRIUM**

BUGADERIA RIELLS

LAVANDERIA
LAVERIE
LAUDERETTE
WASHEREI

Avinguda Montgó, 65
Tel. 77 21 32
L'ESCALA

Carrer Enric Serra, 1 - Tel. 77 01 34
Carrer Ave Maria, 59 - Tel. 77 00 80

L'ESCALA (COSTA BRAVA)

Pâtisserie

Forn

Croissanteria

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA

A. P. A. S.L.

Tel. 77 00 81 - 77 08 41

Fax 77 03 98

L'ESCALA

BANCA CATALANA

C/ DEL PORT, 19

EN PLA I LA SARDANA

Llegint en Josep Pla, hom resta sorprès de la gran varietat de temps dels quals ens parla. En els seus recorreguts per les terres empordaneses, descriu minuciosament masies i cases de pagès, i ens parla també de conreus, sembrats i del bestiar. Ens detalla el caràcter i manera d'ésser dels pagesos, llurs costums i tradicions, llur tarannà, amb llurs defectes i virtuts. Es fica dins les quadres, els graners i les eres.

En els pobles, la fonda, la plaça de l'església i el cafè són el seu punt de tertúlia.

Parlant de tantíssimes coses, és natural que en Pla, en els seus "papers" -com ell en deia- ens transmetés el seu pensament sobre la sardana, els seus compositors i les cobles que les interpretaven. Escoltem-lo:

"A l'estiu els crepuscles són llargs. Les sardanes començaven, a la plaça, quan la tarda iniciava la seva declinació. Jo tinc una debilitat per la sardana i en el curs de la meua vida en dec haver vist tota l'evolució, perquè han passat fins a escampar-se per tot l'àmbit de la Catalunya històrica, el Rosselló inclòs. Primer només ballaven a l'Empordà. Les velles orquestres de Ceret i del Voló tenien una irradiació merament local. Després, pel pas de Sant Feliu de Guíxols penetraren a la comarca de la Selva, sobretot pel seu litoral."

En Pla ens parla dels temps que la sardana era poc coneguda, limitada geogràficament a un sector molt reduït del nostre país:

"Quan les sardanes estaven circumscrites a l'Empordà i a la Selva, les audicions no sovintejaven pas. Es tocaven per la Festa Major i poques vegades més en el curs de l'any".

Això, efectivament, és el que succeïa a l'Escala, quan érem petits. Com bé ell diu, solament es tocaven sardanes els quatre dies de la Festa Major, i després, un silenci absolut de la tenora fins que arribés de nou Santa Màxima.

Èpoques hi hagué que, a la plaça de l'ajuntament, davant del Centre Catòlic, s'interpretaven sardanes les vesprades dels dies més calorosos de l'estiu, sota un sostre de paperets i bombetes de coloraines.

Sardanes a la plaça de l'Ajuntament.
Al fons, l'església parroquial; i en el centre, l'antiga palmera.

Però les ombres, els silencis, els oblits foren més abundants que la llum. Els aplecs, el turisme i els homenatges eren molt lluny, inimaginables encara.

Ens diu Pla:

"Llavors hi havia pocs concursos. Els premis no comptaven. No existien societats de promoció ni de foment de la sardana, ni penyes de sardanistes. Hi havia sardanistes, uns joves que portaven una flor al trau, uns pantalons blancs i els cabells a la Mascagni.

De sardanes -dit sigui modestament- n'hi ha de dues classes: n'hi ha algunes de bones, poques, i una quantitat considerable d'horribles."

Parlant de les cobles, les que donen vida a la sardana, en Pla ens diu:

"Les cobles han canviat molt. En aquella època, les millors eren la que fundà a Figueres Josep Ventura, la de Castelló d'Empúries i la de Peralada. Actualment, la Cobla Barcelona és la que hi té més precisa semblança dintre d'una superior qualitat. L'anomenada de la cobla durà molts anys però arribà que s'acabà, car tot el del món s'acaba. El prestigi passà llavors a les cobles de Torroella de Montgrí i de la Bisbal, de vibració més voluminosa, corresponent a l'expandiment de la sardana."

En Pla era un bon observador de la sardana i dels que la ballaven. Ell en ballà de jove, però ben aviat es passà a la gran massa de gent que gaudia veient-les ballar. Jo, de petit, recordo haver vist homes grans, sobretot, embadalits davant els mateixos nassos dels músics, escoltant llurs refilets. Com fruien escoltant les notes escampades al vent d'una Principal de la Bisbal, de La Caravana, dels Montgrins, de la Principal de Barcelona!

En Pla observava i retenia:

"He observat sovint la cara immensa de satisfacció que tenen els homes i les dones amb els braços enlaire, tot el cos pendent dels moviments que el joc musical fa fer a les cames, el pensament lligat a una forma d'excitació musical que pel fet d'haver-se de comptar no pot arribar mai al frenesí, ni al desordre de la interpretació enfebrada i personal."

Ens parla també dels músics, dels compositors de sardanes. Es re-crea amb en Juli Garreta, Morera, Pep Ventura....:

"La música de Pep Ventura, sentida en un poble de l'Empordà, en una plaça plena de panotxes de blat de moro, a l'hora vaga del capvespre d'estiu veient el sol sobre els xiprers del cementiri, és una cosa que produïa un xoc autèntic."

En el temps que Pla escrivia tot això, vivien encara grans músics, envers els quals, com veurem tot seguit, l'escriptor de Palafrugell sentia una autèntica devoció. Em refereixo als que ell anomenava dos bohemis empordanesos: Vicens Bou, de Torroella de Montgrí, i el vell Vicens de L'Escala. Deia això d'ells:

"Bou fou el precursor; Vicens, la plenitud assolida: Aquest vell músic, pobre i derrotat, gran persona i generós amic, naufragant en els sorralles del golf de Roses, amb les seves grenyes de color de cendra, el seu vestit funerari i la seva pal·lidesa cadavèrica, ha escrit les sardanes més violentes, més ferotges, més eficients per a ballar, de més èxit, que avui s'interpreten. Si Garreta i Morera escrivien, tècnicament parlant i dintre de l'esperit de la música, les millors sardanes, Bou i Vicens han escrit les més universalment populars."

No acaben aquí els elogis de Pla adreçats al nostre gran compositor, l'Avi Xaxu, a qui, en una diada tan sardanista com la del proper Aplec de la Sardana, recordarem i, per què no, trobarem a faltar la seva petita i amable figura.

Que les notes que pujaran cel amunt siguin la nostra més profunda pregària per aquest compositor que viu sempre entre nosaltres gràcies a la seva preuada herència.

RICARD GUANTER

DES DE 1892

Sastreria

Vilabrú

C/. Port, 30

Tel. 77.02.21

L'ESCALA

XOCOLATERIA - XURRERIA - BAR
RESTAURANT - GRILL - TAPES
VARIADES

ESPECIALITATS

PEIX I MARISC

FIDEUÀ - CARN A LA BRASA

Plaça Ajuntament - Tel. (972) 77 12 95 - 17130 L'ESCALA

Banc Sabadell

LA SARDANA, "RESERVA D'INDIS" ?

Migdia d'un diumenge qualsevol. Camí de Banyoles, engego la ràdio. El dial va amunt i avall. Olot-Costa Brava ofereixen una audició "heavy", i la inefable COPE de Figueres un chotis madrileny, amb tertúlia anticatalana inclosa. Ràdio Girona emet "Los Cuarenta Principales", i Ràdio Marina, "Sevillanas". Catalunya Ràdio i l'antiga "Radiocadena" de Girona, temes de jazz o de música lleugera, intercalats en els seus programes habituals.

Tan bé que em vindria ara, "un plat de sardanes". Res. Ni una, per medecina. Ja ho sé, el que em direu: que el jovent "passa" de les sardanes; que les troba "carrosses", "indigestes", i "monòtones". I que, en tot cas, "ja hi ha les corresponents emissions sardanistes en algunes emissores del país".

Les cobles joves són l'esperança de la continuïtat de les ballades de sardanes.

És precisament això, el que no admeto. Que la sardana i la cançó popular catalana s'hagin convertit en un "plat especial". Quan el "bolero", el "pas-doble" o el "tango" o el "blue" poden intercalar-se enmig de qualsevol programa radiofònic, resulta que la sardana, no. Resta tancada a la seva parcel·la, a la "reserva índia" que li va fabricar el franquisme, i que avui els mateixos catalans hem consolidat.

¿Per què, a les emissores catalanes, no pot haver-hi una sardana, enmig d'un rock o un "blue", o una "Sevillana"? ¿Per què en plena democràcia hem de continuar la "terapèutica" especial de la dictadura? Es obvi, que hi ha d'haver també programes dedicats a la sardana. Però em pregunto: Per què no pot haver-hi sardanes a la nostra ràdio amb la naturalitat que hi ha el rock o el blue? O com a música de fons d'un serial radiofònic, d'una retransmissió esportiva, o un noticiari...? Es greu, molt greu, que en tot un matí de diumenge no hàgim pogut escoltar a través de les ones gironines una sola sardana "fora de la reserva".

Joan Carreres i Péra

Ballada de sardanes, el 26 de maig de 1987, amb motiu de la celebració comunitària de les Noces d'Or i d'Argent.

Al fons, l'Ajuntament en construcció i, a l'esquerra, la casa de "Can Jaumet Carreras", antiga seu del Centre Catòlic.

**Finques
BALLESTA API**

XALETS - APARTAMENTS

**LLOGUER I VENDA
ASSEGURANCES
ADMINISTRACIÓ COMUNITATS**

**Av. Riells, 46 A - 17130 L'ESCALA
Tel. (9) 72 77 01 04 - Fax (9) 72 77 06 77**

CARNS I EMBOTITS

Jordi

Jordi Oliver Subirana

C./ Sant Pere, 34 - Tel. (972) 77 04 36

PASTISSERIA - BOMBONERIA

**MIGUEL AYMERICH
Maranges, 16 - Tel. 77.00.89 - L'ESCALA**

VICENS Y PONS, S.L.
AGENCIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL I COMPTABLE

C/ Santa Múxima, 8 - Apt. 33
Tel. (972) 77 04 24 - Fax (972) 10 41 48
17130 L'ESCALA (Girona)

**CARNISSERIA
CASAS**

Plaça Victor Català, 6 - Tel. 77 00 93
L'ESCALA

MOBILIARI I DECORACIÓ

**ESCALA
MOBEL**

Av. Riells, 26-28
Tel. 10 31 91
Fax 10 34 04
17130 L'ESCALA (Girona)

MOTOS BOSCH

**VENDA - REPARACIÓ
RECANVIS DE
MOTOS I BICICLETES**

c/ Ave Maria, 13 - c/ Sant Pere, 67
Telèfon 77 06 45 - 17130 L'ESCALA

BOSCH A.P.I.

CONSTRUCCIÓ I VENDA DE CASES

Av. de Riells, 140 - Telèfon (972) 77 07 84 - Fax. (972) 77 06 16
C/. Enric Serra, 2 - Telèfon (972) 77 00 02
17130 L'ESCALA

EL "CANÇONER DE L'EMPORDÀ" EN LES MEVES SARDANES

El dia 9 d'abril, a la sala d'actes municipal, durant la presentació del meu llibre "Cançoner de l'Empordà" vaig anunciar que estava enllestit una nova sardana basada en dues de les melodies que hi figuren. És la que avui s'estrena gràcies a la Secció Sardanista del C.E.R. organitzadora de l'Aplec, que m'ha fet la deferència d'incloure-la en el programa. Li he posat per títol "De la mateixa soca", perquè els llargs estan inspirats en la cançó "La filadora", de Caterina Albert, fins ara desconeguda. Ho explico en els paràgrafs de l'apèndix del "Cançoner" que transcriu a continuació:

Quan el present cançoner ja estava a la impremta, el meu germà Francesc, actual propietari de la casa pairal, em va fer a mans una interessant troballa que ha motivat aquest apèndix. Es tracta d'un rotlle de papers que estava entaforat en una de les caixes de les golfes. Va quedar sense obrir quan en morir Caterina Albert els meus germans em van atorgar el seu llegat literari, fons documental que em va permetre fundar aquí a l'Escala el Museu-Arxiu "Victor Català".

El rotlle en qüestió és un feix manuscrit de folis, quartilles i paper pautat amb la lletra i la música de cançons populars empordaneses anotades i recopilades per Caterina Albert en la seva joventut. Algun d'aquests apunts que està datat es remunta als darrers anys del segle passat, quan ella tot just s'apropava a la trentena i encara no s'havia donat a conèixer com a escriptora sota el pseudònim de "Victor Català".

Entre les cançons trobades que no figuraven en el meu recull, n'hi ha una de molt interessant. El manuscrit autògraf que reproduïm està datat la nit del 23 de març de 1897, o sigui un any i mig abans que Caterina Albert participés amb el seu autèntic nom i cognom en els Jocs Florals d'Olot, ja que les seves anteriors col.laboracions esporàdiques en periòdics s'havien publicat amb el pseudònim de Virgili Alacseal. Fixem-nos que aquest suposat cognom no és més que el nom de la nostra vila llegit a l'inrevés.

A mi, aquest nou testimoni de la polifacètica personalitat de la meva padrina no em va sorprendre gaire. La ingènua espontaneïtat del romancer popular la captivava. En una enquesta que es va publicar fa molts anys, en preguntar-li l'entrevistador quin era el seu poeta

Lluís Albert

CANÇONER de L'EMPORDÀ

BRAU

Manuscrit original de la cançó "La filadora", lletra i música de Caterina Albert.

predilecte, va respondre: el poble.

Quant a la música, Caterina Albert, que en la seva adolescència havia après de tocar el piano i fins i tot la flauta travessera (1 -instrument força insòlit per a una noia en aquella època-, tenia els suficients coneixements de solfeig per traslladar amb més o menys exactitud una melodia al pentagrama. Això em constava per experiència: cinquanta anys enrera, quan durant la nit, estant al llit, recordava alguna de les melodies, l'escrivia en un improvisat paper pautat per evitar que li fugís de la memòria. L'endemà me la mostrava excusant-se somrient de les seves mancances en la matèria i si la versió escrita no s'ajustava exactament al que ella cantava jo hi feia les esmenes pertinents.

En una altra cançó que també figura a l'apèndix del "Cançoner", titulada "L'hereu", l'autoria de Caterina Albert és ben explícita, ja que hi fa constar el següent: "Cançó. Imitació de les populars".

La cançó "La filadora" -que no té res a veure amb la que sota el mateix títol es troba publicada a molts cançoners com a típica cançó de Nadal-, suposo que també és original de Caterina Albert, per diversses raons. El fet d'estar datada a la nit, que és quan ella acostumava a treballar, ja ho deixa endevinar d'una manera implícita. A més, ni ella ni la seva germana, la meva tia Amèlia, no l'havien inclòs mai entre les cançons populars que m'havien cantat, que són les que ara he recopilat en el "Cançoner de l'Empordà". La meva tia Caterina és fàcil que ni recordés aquells esborranys musicals de la seva joventut, els quals amb tota seguretat ignorava la seva germana, ja que Caterina Albert tenia com una mena de pudor artístic en tot el que feia referència a les seves incipients creacions. Això explica que fins que Joaquim Folch i Torres no va aconseguir que accedís a mostrar-li les obres que li van permetre publicar l'any 1955 el llibre "Els dibuixos de Víctor Català", aquesta interessant faceta de l'escriptora només fos coneguda dels familiars i encara molt parcialment. Hi cap també, doncs, la possibilitat que la meva tia, encara que hagués recordat la seva cançó "La filadora", no me n'hagués parlat. El que és ben segur, donades les circumstàncies de la seva troballa, és que encara que hagués volgut ensenyar-me-la hauria estat allò de "buscar una agulla en un paller"...

Tal com dic en el "Cançoner", la meva suposició quant a l'autoria de la cançó encaixa perfectament dins del context socio-cultural i artístic en què estava immersa Caterina Albert, la qual a més era una bona filharmònica que en les seves estades a Barcelona no es deixava perdre cap concert. No seria estrany, doncs, aquest nou punt de contacte amb altres lletres destacades figures femenines de l'època, tals com les

compositores Narcisa Freixas i Carme Karr, amb les quals la meua tia mantindria al cap de pocs anys una cordial relació d'amistat i mútua admiració.

A la sardana "De la mateixa soca", la bonica melodia de "La filadora" la faig sentir -exactament igual que l'original-, en els 18 primers compassos del duo de tenores dels llargs. Després ja me'n vaig pel meu compte, glossant-la lliurement.

Els curts estan inspirats en una altra melodia del "Cançoner de l'Empordà" que figura a l'índex amb el nº 39: és la cançó "La Turrullana", tractada en forma de "cànon". És a dir, que mentre uns instruments fan la melodia uns altres la repeteixen un compàs més tard.

Moltes de les cançons del "Cançoner" en el transcurs de la meua vida de compositor les he anat glossant en sardanes, tal com consta en les corresponents notes posades a peu de pàgina. A la llarga llista s'hi hauria d'afegir la que s'estrena avui: "De la mateixa soca".

LLUÍS ALBERT

(1) Aquest instrument està exposat actualment al Museu-Arxiu "Victor Català" de l'Escalà. El seu mestre de flauta va ser en Rossend Mercader, músic que alternava les actuacions a la cobla-orquestra local amb l'ofici de cadiraire. El seu fill, en Pere Mercader i Andreu, fou, el notable compositor escalenc autor entre d'altres de la tan popular sardana "Gota d'aigua", donada a conèixer sota el pseudònim de "Pere Calders".

LA FILADORA

Va portar-me una filosa
i m'en va dî, me'n va dî, me'n va dî:

– Aquí tens, la minyoneta,
estam i lli, estam i lli, estam i lli.

Fent ballá'l fus a tot'hora
dia i nit,...
fou al cap de la setmana
tot finit,...

Jo li'n porto la fusada:
–Veus-la aquí,...
digueu-me ara, senyor amo
si és prou fi,...

– Seda apar, la filadora,
no pas lli,...
me'n faré teixí unes mitjes
per a mi,...

Vaig tornar'm com la rosella
tot seguit,...
mentre l'amo me guaitava
fit a fit,...

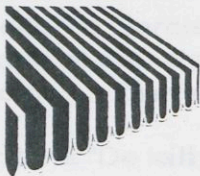
– Galana ets i xamoseta
com un llir,...
si em volgués la filadora
per marit,...

Ans del mes cap a l'església:
quin brogit,...
si en va collí la mainada
de confits,...

– Ara filant a tot'hora
bresso'l fill...
mentre mon marit cabdella
estam i lli...

Lletra i música de
Caterina Albert

TENDALS L'ESCALA

- . CORTINES
- . PERSIANES
- . NOU SERVEI DE TAPISSERIA

c/.Dr. Putg Sureda, 51 - Telf. 77 22 19
L' ESCALA (Girona)

RESTAURANT SNACK BAR

MAR I CEL

Avda. Riells, 50 - Tel. 77 17 51

HOSTAL - RESTAURANT

C/. Gràcia 10 - Tel. 77 00 92 - L'ESCALA

Susana Alonso

OR I PLATA

Taller de joieria on l'or i la plata
prenen forma

C/ Maranges, 19
Tel. 77 01 63
17130 L'ESCALA

TABACS

MATEU

Alfolí, 10 - Tel. 77 15 51
L'ESCALA

CASA FEIXAS

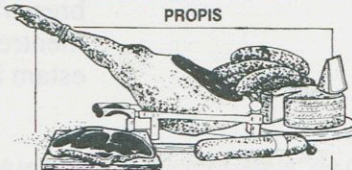
INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECÇIO
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17 - Tel. 77 01 99 - L'ESCALA

ÒPTICA ARLÀ

C/. Gràcia, 3 - Tel. 77.09.86
L'ESCALA (Girona)

CARNISSERIA - XARCUTERIA
PRODUCTES ARTESANALS
PROPIS

J. NAVARRO

C/. Ave Maria, 29 - Tel. 10 39 54

LA GUIA DELS APLECS

Un any més tenim a les nostres mans la interessant GUIA D'APLECS SARDANISTES DE LES COMARQUES GIRONINES, editada per l'Agrupació dels Aplecs.

Per a l'amant de la sardana i, més concretament, per al seguidor dels aplecs, es tracta d'una eina d'un gran interès i de molta utilitat.

Si a algú li passa per alt d'assistir a determinat aplec, que per la idiosincràcia específica d'aquella població havia projectat d'anar-hi, no serà pas per manca d'informació.

Aquesta petita **Guia** els recull tots, amb les dates concretes de cada celebració, ja per ordre alfabètic de poblacions, ja pels mesos en els quals s'escauen.

A part, hi ha moltes dades estadístiques, a quina més valuosa.

Jo m'he fixat, més aviat, en les que fan referència als anys d'història que tenen els aplecs a les diferents poblacions, la relació dels quals permeteu-me transcriure:

POBLES DE LES COMARQUES GIRONINES	1r. ANY DE CELEBRACIÓ DE L'APLEC
<i>Caldes de Malavella</i>	1950
<i>Banyoles</i>	1953
<i>Ripoll</i>	1954
<i>Anglès</i>	1955
<i>Girona</i>	1958
<i>Figueres</i>	1962
<i>La Bisbal d'Empordà</i>	1963
<i>Olot</i>	1963
<i>Sils</i>	1965
<i>Torroella de Motgrí</i>	1965
<i>Lloret de Mar</i>	1968
<i>Palamós</i>	1969
<i>Portbou</i>	1971
<i>Santa Coloma de Farners</i>	1972
<i>Celrà</i>	1973
<i>Peralada</i>	1973
<i>Llançà</i>	1973
<i>Flaçà</i>	1974
<i>Roses</i>	1974
<i>Sant Jaume de Llierca</i>	1974
<i>Calonge</i>	1975
<i>Malgrat de Mar</i>	1975
<i>L'Escala</i>	1976
<i>Breda</i>	1978

<i>Castell-Platja d'Aro</i>	1978
<i>Besalú</i>	1980
<i>Castelló d'Empúries</i>	1981
<i>Cadaqués</i>	1982
<i>Ribes de Freser</i>	1984
<i>Sant Feliu de Guíxols</i>	1988
<i>Tossa de Mar</i>	1988
<i>Sant Miquel de Colera</i>	1988
<i>Sant Hilari - Fontdor</i>	1993
<i>Amer</i>	1993

El total de les poblacions relacionades és de 34, si bé n'hi ha dues, Castell-Platja d'Aro i Cadaqués, que enguany no el celebren.

L'Escala ocupa el lloc núm. 23 i té, darrere seu, onze aplecs més joves.

La "dècada prodigiosa" pel que fa a nous aplecs fou la dels anys 70, en el decurs de la qual se'n registraren tretze d'altres, enfront de la dels anys 50, durant la qual solament se'n comptabilitzen cinc, si bé tenen l'honor d'haver estat els primers.

El degà dels aplecs és, sens dubte, el de Caldes de Malavella amb 44 anys d'història, mentre que el benjamí és el d'Amer, amb tan sols un any de vida, igual que el de Sant Hilari.

Hi ha 12 aplecs que ja han celebrat les Noces d'Argent. Són els de Caldes, Banyoles, Ripoll, Anglès, Girona, Figueres, La Bisbal, Olot, Sils, Torroella de Montgrí, Lloret i Palamós (enguany).

A l'Aplec de l'Escala li manquen sis anys per celebrar les Noces d'Argent. Si hi ha continuïtat serà, precisament, l'any 2.000, un després que l'Aplec de Caldes de Malavella commemori les Noces d'Or.

Serà una fita de grans celebracions. Que Déu faci que hi siguem tots!

LA COMISSIÓ

Varietats de cernis
a la brasa

Pa amb tomàquet
i pernil

Vins naturals

PLATJA DELS RIELLS
Corretera Barcelona, 2-4
Telèfon 77 10 74

L'ESCALA

Celler
Restaurant

CA L'HEREU

FRUITES NÚRIA

Germans Puigbert

Avda. Montgó, s/n.
Avda. Riells, 2.

Camp d'en Rabassa, 3
Tel. (972) 77 09 62

ESCOT

L'ESCALA

c/ Joan Massanet, 21
c/ Enric Serra, 24
Tel. 77 19 58

folgers

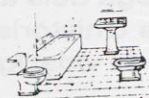
RENOVACIÓ I DECORACIÓ
D'ESTABLIMENTS

CONSULTING D'OBRES

Closa del Llop 31
Apartat de Correus 24
L'Escala tel. 77 04 71

ELECTRICITAT - FONTANERIA

Ramon Pratsevall

c/. Germans Masterrer, 37
Telèfon 77 05 25

L'ESCALA (Girona)

Souvenirs

ART I FERRO

ARTICLES DE REGAL

CERÀMIQUES

QUADRES DE NUSOS MARINERS

PINTURES

TERRISSA

Enric Serra, 3
Tel. 77.17.59
L'ESCALA

Santa Màxima, 29
Tel. 77 04 78

L'ESCALA

Hostal Garbí

RESTAURANT - HOTEL

BAR MUSICAL

Passeig Marítim - L'ESCALA

Terrassa ajardinada (davant del mar)

c/. Santa Màxima, n.º 7
Tel. 77 01 65

L'ESCALA
(Girona) (Costa Brava)

ANXOVES DE L'ESCALA

J. CALLOL I FILLES

FILL DE J. CALLOL I SERRATS

SALAONS SOLES

SALAONS FIGUERES

ANXOVES EL XILLU

**RESTAURANT
LA TERANYINA
HOTEL BONAIRE**

★★★

Passeig de Lluís Albert, 4
17130 L'ESCALA (Girona)
Tels. (972) 77 00 68 - 10 32 33
Fax. (972) 10 30 96

**Mobles
SANCHO**

Av. Closa d'En Llop, núm. 1 (davant gasolinera)
Tel. 77 04 85 - L'ESCALA

CODI DEL BÀRBAR DE L'ANY

Els inventors i altra gent d'enginy troben contínuament nous sistemes més o menys sofisticats per evitar la reiteració dels ja banals lladronicis i delictes que es produeixen amb una freqüència inacceptable. Però ben aviat ens assabentem que els bandits no tarden gaire a trobar l'aturada, l'evitació o la desviació del parany que se'ls ha volgut dreçar:

"Si ens poseu una alarma a casa vostra, ja sabem com neutralitzar-la".

"Si feu transportar fons amb vehicles blindats, terroritzarem els vigilants que les escortin amb un parell de metralladores".

"Si els botiguers i joiers posen cortines de ferro per no ser robats, no hi fa res: "manllevarem" un cotxe que farem servir com un ariet per enfonsar la vitrina; ens escaparem i als pocs quilòmetres en furtarem un altre".

"Si ens ho poseu tan bé que heu deixat una porta o una finestra oberta, entrarem; i si ens doneu la sorpresa que sou a dintre, us ruixarem amb un polvoritzador que us adormirà i ens permetrà d'"actuar" a lloure".

"Que heu posat reixes? tant li fa; quan sereu fora les arrencarem".

"Que heu inventat cartes magnètiques o sistemes electrònics per a complicar-nos l'existència?, no hi fa res: que siguin per a compres, per el telèfon o per els bancs, ja sabem robar-les i falsificar-les.

"Que preneu el cotxe i l'autovia per fer un viatge d'esplai? en plena carretera i amb el "nostre" cotxe us obligarem a arraconar-vos a la cuneta i, com els anomenats **peruans**, sota l'amenaça de les nostres armes, us robarem fins al darrer cèntim".

"Que la societat ha assolit d'empresonar un membre de la nostra casta? Ja el deslliurarem amb un helicòpter raptat".

"I nosaltres, lladregots i malvats de tota espècie, seguirem agredint a mansalva: educadors, metges i vells. La nostra divisa és: viure luxosament, sense treballar i amb el mínim risc. Hem d'aprofitar de l'estat de gràcia en què vivim. I ens valdrem de tot el nostre enginy per anondar totes les traves que la tecnologia ens oposa. I si cal ferir, ferirem; si matar, matarem; si empobrir gent honrada, empobrirem. Què ens fa, a nosaltres?".

I donarem l'exemple als infants i als adolescents; així els nens saquejaran les aules, cremaran escoles, insultaran o pegaran les mestres com ja s'està fent.

I farem creure que la droga permet de viure en el paradís terrenal i en vendrem guanyan molt. I no hi fa res si emmetzinem a la joventut.

I constituïrem sectes per tal d'enganyar crèduls i ingenus. I practicarem l'"amor altruista" estimant les altres (?) i iniciant-los sexualment, car aquesta serà la nostra cultura i la nostra ètica.

De justícia només voldrem la nostra. Les bombes seran el nostre codi.

Si violem una nena, direm que no és violació, sinó consentiment. Si un guàrdia engega un tret i ens fereix, direm que ha comès una rebava. Si hi ha jutges que volen fer justícia, els matarem sense pietat.

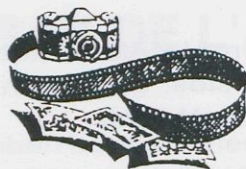
Ens jurem que cada dia li sigui més difícil al mortal de ser feliç. Avui ens ho podem permetre tot; la impunitat regna. Les castes bàrbares som de retorn."

SADERRA

Restaurante
Mesón del Conde

Sant Martí d'Empúries

Sant Martí d'Empúries
L'Escala - Tel. 77 03 06

**Fotos
Gildo**

Laboratori Color - Revelat de rodets en 1 hora
Venda de Material Fotogràfic
Reportatges i Fotografies Carnet

Carrer, del Mar, 11
Telèfon 77 03 79

L'ESCALA
(Girona)

BUGADERIA - AUTOSERVEI

DOLMON

Carrer Codolar, 20
Tel. 77 00 15

L'ESCALA

**AUTO ESCOLA
MARINA**

ESTEM AL VOSTRE SERVEI:
MARTI MORENO - EMILI SERRA - MIQUEL BAIX

Avda. Ave Maria, s/n Telèfon 77 06 78
L'ESCALA

NOVETATS
MARGARIDA

ARTICLES DE PELL
BRODATS
BATES I DAVANTALS

Maranges, 24
Telèfon 77 00 87

L'ESCALA
(Girona)

Hotel EL ROSER, c. Iglesia, 7 Restaurant EL ROSER 2
Tel. (972) 77 02 19 L'ESCALA (Girona) Tel. (972) 77 11 02

JOSEP GRABULOSA BASANTA

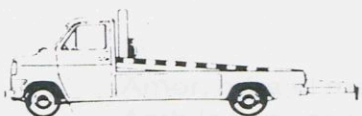
EXCAVACIONS

C/. Fortuny, 13
Tel. 77.25.51

17130 L'ESCALA
(Girona)

**SNACK - BAR
CAN JOAN**

Avinguda Ave Maria, 34 17130 L'ESCALA (Girona)
☎ (972) 10 36 50 - 77 18 85

GRUA L'ESCALA - SERVEI PERMANENT 24 H.

Carrer Ter Vell, 36
(Urb. Camp dels Pilans)
Tel. 972 - 77 18 15

XAVIER PÉREZ
Assistència en carretera

Tel. 972 - 77 23 51
17130 L'ESCALA (Girona)

HOSTAL ☆☆ BAR•RESTAURANT ¶¶

BAR RESTAURANT

LA VINYA

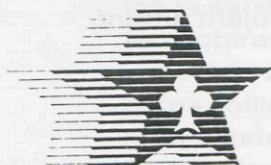

SERVEI DE TAXI

Habitacions bany complet individual
Aire condicionat • T.V. via satèl·lit

Obert tot l'any

Av. Girona, 10 • Tels 77 03 46 / 77 12 37
L'ESCALA (Girona)

MÀQUINES RECREATIVES TIPUS B
VIDEO-JOCS
PIN-BALLS
BILLARS AMERICANS
ATRACCIONS

C/. Close d'en Llop, s/r.

L'ESCALA (Girona) ESPAÑA

Tel. (972) 77.05.12

FAX: 34-72- 77.25.73

EUROGAME, S.A.

KIROS

GABINET DE MASSOTERÀPIA
I DRENATGE LIMFÀTIC EMIL VODDER

Martha Marcenaro

DIPLOMADA EN DRENATGE LIMFÀTIC
PER LA UNIVERSITAT DE TOULOUSE

Tel. 77 00 09 (hores convingudes)
carrer Enric Serra, 52 - baixos
17130 L'ESCALA - Alt Empordà (Girona)

FERRETERIA

CLOS - Electrodomèstics

Electricitat - Sanitari - Pintures

Camping Gas

Closa d'en Llop, 7

Tel. 77 09 18

17130 L'ESCALA

(Girona)

L'APLEC DE L'ESCALA

Sardana: Enric Vilà

Hi ha una claror que raja de pertot...!
La vila ja es desperta
d'un bell somni, dolç i daurat;
la mar calmosa i clara
cançonetes li ha cantat, vetllant-la amorosida.
L'hora és tebiona, quieta,
amb un cel clar, tot blau.
I una mena de cançó
tremolosa, que omplena, va pujant amunt,
i s'enfila cap al cel;
és la cobla refilant
la sardana joiosa,
que juntat les mans
els cors fa vibrar.
Tot es fon en un anhel
i tothom, la rotllana,
engrandeix sota el cel escalenc.
Anem tots a una
i dansem alegres,
símbol de la Pàtria
la sardana és gran.
Juntem els pensaments
i els nostres cors...!

Amor, mira el mar
Amb la llum de l'alba.
Alegra l'esguard,
no veus quina calma?
Tu i jo ballarem una sardana,
la sardana de l'amor.
Mar enllà, si fuig el pensament,
oblidem-nos d'angoixa, de tot sofriment.
Amor meu, entrem a la rotllana,
que un bell anhel
faci nostre un afany d'estimació.
L'aplec uneix, amb son esclat,
un sentiment
que ens fa sentir més forts i grans.
Terra preuada i dolça,
clara i bella, molt estimada,
ets la joia més sublim;
tota color magrana
quan el vent et sotja constantment,
fas la sardana
tan sobirana:
vent i vila blanca i mar d'argent,
quina rotllana
més catalana...!
Flama d'amor patri i sentiment...
Amunt els cors, ballem l'aplec;
ai quin goig, quin despertar sentim,
i juntem les mans
bons escalencs, amunt...!
Mel i enyorança,
quina gaubança;
plena n'ets de gràcia i germanor
Fem la sardana,
dansa galana,
tot mirant amb goig el blau horitzó.
Dansa d'amor...!

Joan Sisamon i Borràs

Arboles Frutales
Forestales y de Adorno

Vivers Moner

Fax 972-56 02 61

☎ 56 00 33
17.483 BÀSCARA (Girona) ☎ 77 13 26
17.130 L'ESCALA

Joieria i Rellotgeria

J. Molinas

REPARACIONS - COPES i TROFEUS ESPORTIUS

Carrer Pintor Joan Massanet, 26 - Tel. 77 05 48
L'ESCALA

PASTISSERIA · BOMBONERIA

*Es compliu en oferir-vos les seves escollides
elaboracions*

REPOSTERIA FINA
PASTES DE TE
PASTES SALADES I CANAPES
PASTISSOS GELATS I
GELATS ARTESANALS

*i la seva especialitat
ESCALONS*

C/. Marangues, 6
Tel. 77 01 80 - L'ESCALA

TABACS

**FRANCA
PELLICER**

Ronda Pedró, 46 - Tel. (972) 77 06 49
17130 - L'ESCALA (Girona)

SNACK BAR

GALAN

PLATS COMBINATS

Corriol de L'usac - Tel. 77 01 40
L'ESCALA

FUSTERIA

Esteve Ribas

C/. Riera, 50 - Tel. 77 05 37 - L'ESCALA

INSTAMENT s.c.

Tràmits i
Gestions

Punt de Servei

INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT D'AIGUA, GAS,
ELECTRICITAT I CALEFACCIÓ

Rda. Pedró, 52 - Tels. (972) 77 06 49 - 10 34 52 - 17130 L'ESCALA (Girona)

PEIXATERIA

COLL

Avda. Girona, 59 - Tel. 10.44.39
17130 L'ESCALA

DIA D'APLEC

Nostre Passeig resta reposat
de cotxes, fressa i neguit.

L'Aplec és aquí, ja ha arribat.

Un any més, ha resistit.

Pugen les notes cel amunt,
juguen i brillen com estels
invisibles, com escuma que es fon,
davallen al mar blau sense remor.

Una i altra volta, és el seu destí,
la rotllana es fa i es desfà
deixant recances d'amistat
sota el sol amarat d'aire marí.

La tarda se'n va, suau i tranquil·la.
El sol s'allunya amb esperança.
La recança de les notes perdudes
dóna vida a nostra dansa.

Martí

VIAJES
ESCALATOUR, S.L.

AGÈNCIA D'ASSEGURANCES GRUP VITALICI

c/. Camí Ample, 2

Passeig de Catalunya

Tel. 77 02 18

Tel. 75 93 79

L'ESCALA

TORROELLA DE MONTGRI

Argda. Ave. Maria, 24
Tel. 77 22 26
L'ESCALA

VILABRU
C/. DEL PORT, s/n (Galeries) • Tel. 77 04 40
L'ESCALA (Costa Brava)

Lalar

Carrer Enric Serra, 42

Tel. (972) 77 13 65

17130 L'ESCALA (Girona)

SALAONS SOLÉS, S.A.

ANXOVES DE L'ESCALA, SARDINA DE LA COSTA I CONGELACIÓ DE PEIX

Carretera de Palafrugell, s/n.

Apartat de Correus, 210

Oficina: 77 03 57
Particulars: 77 03 63 - 77 03 25

17130 L'ESCALA
(GIRONA)

Comercial
sanimat sa

Grup **GAMMA**

SANITARIS
CERÀMIQUES
MOBLES DE CUINA

c/. Lleida, 10 - Tel. 77 04 14 - L'ESCALA

TELESTIL

SONORITZACIÓ - TV - VIDEO - HIFI
ANTENES - VIA SATÈL·LIT

SERVEI TÈCNIC

DISTRIBUÏDOR OFICIAL DE:
SONY, SALORA I PIONEER

c/ Joan Massanet, 74
Tel. 77 21 20

17130 L'ESCALA (Alt Empordà)

RESTAURANT - MARISQUERIA

Els Pescadors

PORT D'EN PERRIS, 3
TEL. 77 07 28

ESPECIALITATS MARINERES

CASAMENTS - COMUNIONS - APATS

DAVANT DEL MAR

OBERT TOT L'ANY

CALEFACCIÓ I AIRE ACONDICIONAT

TEATRE

Feia molt de temps que no es feia teatre a l'Escala. Ja se n'havia fet en altres èpoques, sempre separades per intervals més o menys llargs. I sempre l'Escala havia demostrat, amb la seva assistència, una gran afecció.

En un d'aquests períodes d'activitat teatral, concretament a finals dels anys 40, Pompeu Crehuet, que aleshores feia les funcions de director de l'Agrupació Artística local "Oreig de Mar", va manifestar sobre l'Escala: **"Mai no trobarem un poble més fi, més subtil i més simpàtic que aquest, ni més pintoresc i bonic"**. Aquesta fou una afirmació, anotada a la seva agenda l'endemà de la representació de "Flors i Violes", motivada, segurament, per l'èxit teatral del dia anterior. Era el 16 de desembre de l'any 48.

L'any passat va encetar-se una nova etapa de representacions escèniques. Tres han estat les obres presentades fins ara.

L'origen d'aquesta darrera temptativa va ser la necessitat de recaptar diners a benefici de la Colla Gegantera.

Si no recordo malament, va sorgir quan vaig proposar, en una tertúlia d'amics, la possibilitat d'aconseguir-ho amb molta il·lusion, fins al punt que d'allí mateix van sorgir quasi tots els actors de l'obra que m'havia passat pel cap representar (**"Jo seré el seu gendre"**). Un del motius de l'escolliment d'aquella obra va ser el fet que jo l'havia vist assajar infinitat de vegades quan el meu pare era el director de l'Agrupació Artística local, als voltants dels anys 60, i recordava una sèrie de consells bàsics, així com també alguns recursos i tècniques d'interpretació.

L'obra va ser escenificada els dies 30 i 31 de gener del 93. En el decurs d'aquest acte van ser homenatjats **Joan Pellicer "Quicus"** i **Joaquim Piqué**, en agraïment a la seva dedicació al teatre.

Els diferents personatges que es movien sobre l'escenari en aquella primera ocasió cobraren vida gràcies a la **Carme Coll, en Jaume Callol, la Mònica Llop, en Toni Bueno, la Remei Arnau i en Gigi**.

Devant l'èxit d'aquestes representacions, un grup de joves es van engrascar i després de llegir l'obra escollida, van posar fil a l'agulla per a dur a terme el seu somni de convertir-se en actors. Com a resultat

Intèrprets de l'obra "**Mans en laire**", posada en escene els dies 12 i 13 de juny de 1.993.

d'aquesta iniciativa, els dies 12 i 13 de juny va ser posada en escena l'obra **"Mans enlaire"**, del conegut Ramon Folch i Camarasa. La interpretaven, per ordre d'aparició en escena, en **Carles Piqué, l'Artur Prado, en David Guillot, en Marc Teixidor, la Marta Tomàs, l'Elisenda Trias, l'Ester Tomàs i la Rosa Macià.**

Enguany ha vist la llum la tercera de les representacions d'aquesta nova etapa teatral. En aquesta ocasió l'obra escenificada, **"No et vesteixis per sopar"**, ha tingut un caire ben diferent de les de l'any anterior, donat que s'ha tractat d'un vodevil ben actual, fin al punt que encara podia veure's a un teatre de Barcelona.

L'èxit de públic va superar les previsions, essent superior a la cabuda del local (feia goig veure la sala del C.E.R. plena de gom a gom), motiu aquest que ens ha animat, després de sentir múltiples demandes, a tornar a representar-la el dia 23 d'abril.

Cal remarcar que entre els espectadors del dissabte s'hi trobaven l'adaptador de l'obra, **Ricard Reguant**, i la popular actriu **Àngels Gonyalons.**

El repartiment va córrer a càrrec d'en **Toni Bueno, la Mònica Llop, en Jaume Callol, la Carme Coll, la Marta Tomàs i en Quimet Molinas.**

I, de fet, sembla que aquesta il·lusió pel teatre encara no s'ha esvaït, ja que l'Agrupació de Joves que es va estrenar com a actors l'any passat, està preparant una nova comèdia, que esperem que pugui ser representada a la sala del C.E.R.

No puc concloure sense recalcar que portar el petit esclat de rialles que ha fet oblidar, encara que només fos per un petit espai de temps, els problemes de cada dia a molts escalencs, ha estat possible gràcies a la cooperació no només dels actors, sinó també d'una sèrie de col.laboradors desinteressats sense els quals no hagués estat possible arribar allà on hem arribat. I entre aquests col.laboradors no podem deixar de banda el públic, que amb la seva assistència i el seu encoratjament ha fet possible que l'afirmació que el senyor Crehuet havia fet sigui encara una realitat.

JORDI PIQUÉ

ESBART "LA FARANDOLA"

Una tarda de l'estiu del 1976, en els curs d'una ballada de sardanes: som en plena efervescència de la transició política i recuperació de la nacionalitat i del patrimoni cultural de Catalunya. La joventut hi pren una consciència i participació activa. Un grup d'aquest jovent ens vénen a trobar a mi i la meua dona Margarida per dir-nos que voldrien formar un grup i a preguntar-nos si nosaltres els ensenyàrem a ballar les típiques danses i ballets catalans.

Naturalment que la idea ja ens va agradar d'entrada, però els vam fer l'advertiment que després d'uns vint anys sense fer cap activitat d'aquesta mena, ens hauríem de posar al dia i que amb la bona voluntat de tots i sense presses aniríem enllestint i que quan arribés l'ocasió faríem una demostració en públic. Aquesta oportunitat va arribar al cap de cinc mesos; més o menys el 12 de desembre. Hi havia una ballada de sardanes de la Secció Sardanista i un component de la Junta del C.E.R. ho va proposar a base de suprimir dues sardanes perquè La Cobla toqués quatre ballets. Va ser una ballada senzilla però emotiva perquè era la primera vegada, i també profitosa, ja que s'hi van engrescar més nois i noies i per tant es va fer més gran el grup.

Bé, doncs tornant al tema de la fundació, després de pocs dies de la primera conversa ens reunírem al C.E.R. i ja començàrem per ensenyar els primers passos i puntejós i tot això es féu al sopluig del C.E.R., que com a entitat cultural i esportiva acollia les iniciatives per al seu desenvolupament. Per tant, encara que no d'una manera protocol·lària i tot i que no es fes cap acta sobre paper, però d'una forma activa i efectiva per part de nois i noies que els interessava per sobre de tot entrar en la màgia i els secrets dels passos, coreografies, músiques i danses populars, va néixer l'Esbart La Farandola com a secció del Centre Esportiu i Recreatiu.

Vam voler que el grup o secció tingués una imatge particular; per això li volíem donar un nom propi i quin millor que el de La Farandola, ball tant entranyable per als escalencs, malgrat els anys que feia que se ballava. Als primers temps de la postguerra ens la van prohibir per allò de la lletra que diu "mare mare, vénen carlins" i després perquè no se celebrava el Carnaval.

Com a dansa emblemàtica del grup i perquè hi participés la gent del públic la incorporàrem al nostre repertori, però no abans

1a ballada de l'Esbart la Farandola. L'Escala, 1976

d'informar-me per en Josep Pasqual (a) Segàs, que fou durant molts anys el capdanser.

Vaig tenir-hi algunes xerrades i ell mateix em féu uns gràfics de les evolucions, els quals guardo en el meu arxiu com un document de primera mà, i també vaig acudir a en Jaume Vilà, que fou el representant de La Cobla La Principal de l'ESCALA, per si tenia la música de La Farandola. No hi havia música escrita, ja que els músics se la sabien de memòria, però en Jaume me féu una transcripció per a piano. És d'aquesta partitura que vaig fer fotocòpies per donar-ne a les orquestres i conjunts que venien i vénen a fer els balls de Carnestoltes.

L'Esbart funcionava dins el marc de les activitats pròpies del C.E.R. però econòmicament gaudíem d'una certa independència ja que de la majoria d'actuacions que fèiem fora de L'Escala ens provenien els ingressos amb els quals ens costejàrem el vestuari, material divers equip de so, etc. i al final del balanç anual un percentatge anava a la caixa central del C.E.R.

En el mes de febrer, quan s'esqueien els actes d'aniversari l'Esbart La Farandola organitzava alguna actuació. La més d'èxit que es féu va ser interpretada dalt l'escenari amb una escenificació de decorats adients als balls, els quals foren pintats per en Benjamí Bofarull.

Durant els deu anys d'existència l'Esbart tingué una trajectòria bastant activa i notable. Es feren un centenar d'actuacions, s'assajà i s'aprengheren uns quaranta ballets; els més representatius del ric i extens repertori del nostre folklore català: Dansa de Castellterçol, Ball del Ciri, l'Espolsada de Premià de Dalt, Ball de Gitanes del Vallès, Entrada de Ball de Caldes de Montbui, Ball del Gambeto de Riudaura, etc.

Hi hagueren actuacions a Mollet del Vallès, Blanes, Ripoll, Caldes de Malavella, Girona, Figueres, Sant Feliu de Guíxols, Lloret de Mar, Torroella de Montgrí, Portbou, Port de la Selva, Peralada, Flaçà, Bellcaire etc., una anada a Anglaterra i a Alemanya. Les que més estimàvem i per a les quals sempre reservàvem les estrenes dels nous balls que incorporàvem al repertori, eren les ballades de Festa Major a la nostra Plaça del Mercat, on teníem un públic entusiasta i incondicional que ens acollia amb un gran caliu i simpatia.

abril de 1994

JOSEP CLOS

L'Esbart la Fàrändola

MAGATZEMNS
CARMÉ

SOUVENIRS · OBJECTES DE REGAL
C/ PUIG SUREDA, 13 · TEL. 77 03 89 · L'ESCALA (COSTA BRAVA)

PIANO - BAR
BLANCA
L'ESCALA

TRATTORIA
RESTAURANT
LA CLOTA

PUERTO DEPORTIVO LA CLOTA · ☎ 77 08 27 - 1 · ☎ 32 - Fax 77 01 61
LA ESCALA (Girona)

CALÇATS _____

Roseli

C/. del Mar, 2

L'ESCALA

IKEBANA

FLORS I REGALS

Carrer del Port, 18
Telefon 77 15 03 L'ESCALA

LUIS FUMADÓ BOTELLA

RENAULT

c/ Closa del Llop, s/n
Tel. 77 23 01 - 17130 L'ESCALA

PAPERERIA
TÈCNICA

Pergami

***OFICINES**
***ESCOLARS**
***ARTS**
***SERVEIS**
GRÀFICS
***LLIBRES**

Rda. Pedró, 10 - 12. local 1
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)
Tel./Fax 77 27 50

ELECTRICITAT
FONTANERIA
CALEFACCIÓ
AIRE CONDICIONAT

MATIAS
DE LA
TORRE

Passatge Puig del Llop, 10, n.º 6
Telèfon 10 35 29

17130 L'ESCALA

A LA SÍLVIA

Eres tu qui deies que un és del lloc on vol ser enterrat, perquè té llibertat d'escollir-lo. Mentre que el lloc de naixement ningú el pot triar.

Tanmateix, també eres tu qui afirmaves que l'època més feliç de la teva vida havia estat la infantesa. Aquells anys, deies, són els que marquen i configuren les persones.

No sé d'on et sortien aquets raonaments. Tu eres senzilla i tímida. Semblaves dèbil, però eres d'aquelles que no es deixen dominar. No perquè fossis rebel, sinó perquè tampoc volies dominar ningú. M'agradaves tal com eres, i m'agradaven les teves idees.

Els anys que vam créixer junts sempre seran per a mi inoblidables. Vam compartir moltes coses, ens aveníem, jugàvem, rèiem i érem feliços.

Però arribà el dia que hagueres de marxar. Ara ets lluny de l'Escala. Al principi de ser fora ens escrivíem sovint, avui només per Nadal.

El temps ha passat, t'has casat i has tingut fills. Això no t'és impediment per venir més de quatre vegades aquí cada any. Has canviat, però sé que t'enyores i que enyores els teus.

Quan ens trobem, dius que l'Escala t'agradava més abans que ara. Que s'ha convertit en un poble pretensios i sense personalitat. Com aquells nous rics que no saben el que volen. Dius que cada vegada et consideres menys escalenca.

Pensa el que vulguis, però no ho diguis. L'Escala ha canviat perquè hem canviat els que hi vivim i perquè anem seguint el camí que, bé o malament, hem escollit.

I desenganya't, ser d'aquí o d'allà no et farà la vida més agradable. Arreu hi han problemes. Però ningú pot renunciar a aconseguir la pau interior, ningú pot renunciar a les seves arrels.

Encara que no vulguis creure-ho, en certa manera, tu també formes part d'aquest poble: hi has nascut, hi has passat la infantesa i l'adolescència, i ... estic segur, l'escolliràs per al teu repòs final.

Com diu el poeta: "On vols anar que del retorn no parlis?".

PERE JUHÉ

L'ESCUPTOR

L'escultor es recreà en aquelles formes, assaborint-les completament. Havia deixat els dits un moment en remull en aquella colossal palangana d'aigua salada, però la calcària havia cristal·litzat a les ungles tornant-se d'aquell color blanc setí que demostrava la puresa de l'element. Era, indiscutiblement, complicat de treballar aquella matèria que, de seguida i de manera anàrquica, es fonia en estructures esquerpes i descarnades. La seva consistència era semblant a la del guix.

Com que era tan difícil d'esculpir, havia pensat a aconseguir un motlle prou voluminós però encara no l'havia trobat, i el que havia emprat en la construcció d'aquella peça, que és ara prou coneguda entre Llers i Figueres, no li servia; sens dubte, els ingredients eren similars, per no dir iguals; sobretot ho eren les sedimentacions que havien provocat les fondàries marines. Estudià el terreny i amb la idea en el magí s'abocà a modelar, a fer i desfer, absort i sense límits en el temps que l'empenyessin a apressar-se.

Era de l'opinió que una obra no s'acaba mai, sinó que és un procés continuat, màgic i compartit amb altres éssers. Quan ell la donés per finalitzada, seria l'erosió qui se'n cuidaria, amb la seva abraçada manyaga i contundent, de corcar la roca, de ressaltar-ne noves formes i de llepar-ne d'altres fins a deixar-les tan polides com un mirall de petits cristalls que es barrejarien, endebades, amb un gran nombre d'impureses, com és el cas de l'argila, en aquesta zona més aviat de color terrós daurat pujat. Amb dues passes es col·locà més enllà d'on ara es troba la Muga, molt a prop de la mar. Es veia prou bé així en perspectiva, però decidí treballar més aquells replecs de la roca. Passava i repassava aquelles mans, una i una altra vegada, per les ondulacions, fins que va quedar satisfet del tot. Aquell massís, que de lluny s'endevinava compacte, a còpia de temps verdejava de pins i matolls, de farigola i romani. Es sentia cofoi, perquè en aquella plana havia instal·lat una escultura sense precedents en el món. Havia cregut sempre en l'unicitat de les coses, no defugia pas la interrelació dels elements, fossin materials o no, com és el cas de quan aparegueren les persones més endavant: la mescla subtil conformava un únic jo, intransferible, viu. Diferenciava el cos de la ment, però la vida era en cadascun dels components de la natura. Aquella mateixa estructura que acabava de crear tenia vida pròpia ara per ser ella com era, perquè patia també del desgast de la pluja, del vent i fins i tot de l'aigua de la mar, i al cim, les arrels de la vegetació escorcollaven i xuclaven la seva

sang, es nodrien dels seus principis sucosos. Les persones i els animals la trepitjarien. Els homes, sobretot, posseïdors d'aquesta ment amb capacitat de raonar, gratarien el seu ventre provocant-li una gran ferida per on brollarien roques de gran pes i d'altres minúscules partícules, gairebé indivisibles, que s'acostaven al concepte d'àtom. Tot i així, era, en si mateixa, poderosa. Dalt del puig més alt, als volts del segle catorze, es començaria la construcció d'un castell que mai no es conclouria. Els contorns serien camps conreats. Vinyes i oliveres seduirien la tramuntana agosarada que provenia del Nord, freda, bufegant al seu pas per la Muga i el Fluvià, enfilant-se en remolins per sobre del massís, transportant els petits corpuscles calcaris que es dipositaven vora del Ter i del Daró.

Miressin per on miressin, les persones d'aquella extensa planúria, veien ara un relleu de formes sinuoses, el mugró prominent dibuixant-se impol.lut en el blau del cel diàfan. L'Empordà era el llit per on vessava el ventre inflat de dona prenyada; la Mediterrània, un pessigoleig d'algues constant als seus peus, verticals penya-segats.

El fum dels pagesos cremant matoll a les margeres dels camins esvaïa sovint la seva figura, però la sabien allà, immòbil. De l'escultor no n'havien sentit a parlar mai més. Més endavant, quan les àvies ho explicaven als seus néts, es referien al massís del Montgrí com una obra d'autor anònim, que s'havia inspirat en la maternitat de l'esdevenidor.

ASSUMPCIÓ COSTALS I PUIG

Supermercat

**RIELLS
DE DALT**

Pizzeria-Geladeria

Grill-Creperia

Port d'en Ferris, 1 - L'Escala

ABIERTO: 12 mañana a 3 madrugada

CB

PERRUQUERIA

Mª Carme Bruguera Viñas

carrer Codolar, 26 - Tel. 10.36.48
17130 L'ESCALA (Girona)

CASA POU

AVUIA MONTGO 47 - L'ESCALA (GIRONA) TEL. Nº 77 02 47

- ARTICLES PLATJA
- MARROQUINERIA
- BIJUTERIA
- SOUVENIHS
- ROBA DE PLATJA
- JOGUINES
- PELL

Viatges CANIGÓ S.A.

Carrer Barcelona, 25
Tel. 20 25 53
17001 GIRONA

FLECA PASTISSERIA

Sanecho

Carrer Major, 9 - Tel. 52 01 82
L'ARMENTERA

BAR LA PUNTA

ESPECIALITATS EN TAPES I MARISCS

JOAN HUERVA

Passeig J.M. Isern, s/n. - Tel. 77 22 01 - L'ESCALA

JOPA

nàutica

Closa del Llop, 116

Tel (972) 77.07.55 - Fax (972) 77.09.04
E-17130 L'ESCALA (Girona)

INDEX

- 1 - *Salutació*
- 3 - *Pubilla de la Sardana*
- 7 - *El Centre Esportiu i Recreatiu L'Escala (Vili-Gran)*
- 13 - *El Centre Esportiu i Recreatiu L'Escala i els seus presidents
(Pilar Pellicer)*
- 32 - *Des de Castelló d'Empúries (Josep Augé i Carreras)*
- 35 - *A so de tabals (Joaquim Armengol)*
- 40 - *La Sardana de Verdaguer (Lluís Nualart)*
- 43 - *La Dança Catalana (Martí Rouret i Callol)*
- 48 - *Programa*
- 51 - *En Pla i la Sardana (Ricard Guanter)*
- 56 - *La Sardana, "reserva d'indis"? (Joan Carreres i Péra)*
- 59 - *"El Cançoner de l'Empordà" en les meves Sardanes
(Lluís Albert)*
- 65 - *La Guia dels Aplecs (la Comissió)*
- 70 - *Codi del bàrbar de l'any (Saderra)*
- 74 - *L'Aplec de L'Escala (Enric Vilà)*
- 77 - *Dia d'Aplec (Martí)*
- 79 - *Teatre (Jordi Piquè)*
- 82 - *Esbart "La Farandola" (Josep Clos)*
- 87 - *A la Sílvia (Pere Juhé)*
- 88 - *L'escultor (Assumpció Costals i Puig)*

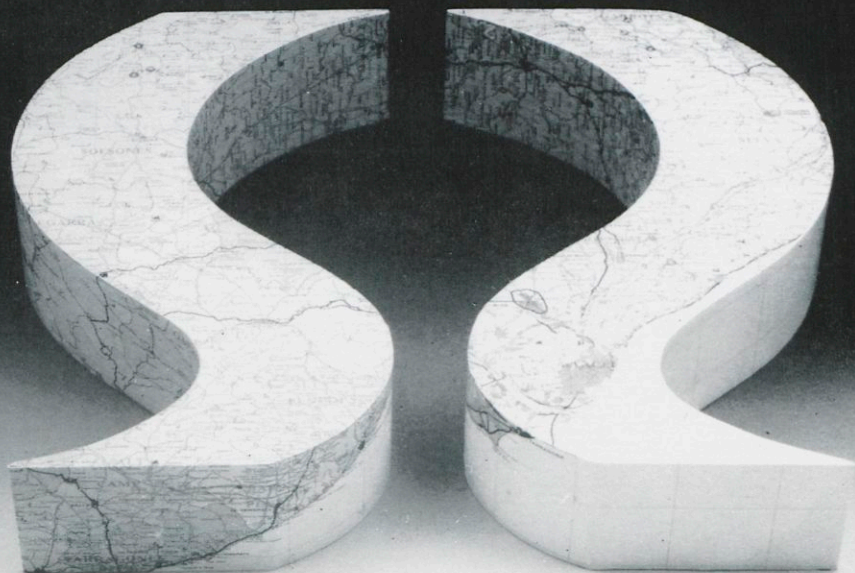
El nostre sincer agraïment a tots els qui han col·laborat en aquest butlletí, puix que gràcies a ells s'ha pogut portar a feiç terme.

NOTES:

La Comissió organitzadora es reserva el dret d'alterar aquest programa si causes imprevistes l'obliguessin a fer-ho.

Reg. 12-805

Sign. CC 394.3(467.1 EmA L'Escola)
(06) Dpt

Estem molt a prop

Des de 1859, la Caixa de Sabadell serveix amb eficàcia i professionalitat els seus clients. Estem a prop dels seus problemes, dia a dia, per aconseguir solucions a través d'un servei a la mida que li proporciona un doble interès: el financer per als seus diners, i el de l'atenció personalitzada per a vostè.

Estem molt aprop de vostè. A tot Catalunya.
Sempre ens trobarà al seu costat.

Caixa de Sabadell

Cada dia més a prop de més amics

EXCLÒS DE PRÉSTEC

assegurances

zurich

ESCALACENTER
Societat de Serveis Immobiliaris
Passeig del Mar, 4 - L'ESCALA (Girona) - Tel. 9-72.77 02 89 - FAX. 10 32 97

Royal

Insurance

assegurances

CL
(40
L'E
(0